

בעזה ש"ת

סֵפֶר

אֶזְרָה הָאֶזְרָה

הַמִּכְבֵּת

כְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

מֵרַבְּנֵי נַחֲמָן מְבַרְסֵלַב ז"ע"א

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹרָה

פְּרָשַׁת שׁוֹפְטִים

אֶזְרָה
הָאֶזְרָה

רבינו נחמן מברסלב

זיע"א

המכתבה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 231

פְּרֻשַׁת שׁוֹפְטִים

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל
נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

יופיע בעז"ה בימים הקרובים
- הגליון המיוחד -

אור האורות

אלול - התשרי

עם לקוטי תפלות

האור האורות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות

באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דערנידא
לאתגליא
לעתידי-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשַׁת שׁוֹפְטִים

**"שופטים ושופטים תתן לך בכל שערך וגו',
לשפטיך" (דברים טז, יח)**

מהו "שופטים ושופטים"? – רבנן אמרי: שיהא השופט כשופט, כשיהיו המעשים כנגד המקל והרצועה, ושללא יהא המכה צריך ללקות.

דבר אחר: רבי אליעזר אומר: במקום שיש דין אין דין, ובמקום שאין דין יש דין, ומהו כן? – אלא אמר רבי אליעזר: אם נעשה הדין למטה, אין הדין נעשה למעלה; ואם לא נעשה הדין למטה הדין, נעשה למעלה. (דברים יד, ה.)

א.

(ח"א טו, א"ב)

מי שרוצה לטעם טעם 'אור-הגנוז', הינו סודות התורה שיתגלה לעתיד, צריך להעלות מדת היראה לשרשה.

ובמה מעלין את היראה? – בבחינת 'משפט'! – כמו שכתוב (משלי כט, ד):

"מלך במשפט יעמיד ארץ". ו'ארץ' הוא בחינת 'יראה', כמו שכתוב (תהלים עו, ט): **"ארץ יראה"** – הינו: שישפט את כל עסקיו, כמו שכתוב (תהלים קיב, ה): **"יכלכל דבריו במשפט"**. הינו: שישפט וידין בעצמו כל עסקיו.

ובזה יסיר מעליו כל הפחדים, ויעלה בחינת יראה ברה ונקיה, ותשאר אף 'יראת-השם', ולא יראה אחרת.

כי כשאין אדם דן ושופט את-עצמו – אזי דנין ושופטין אותו למעלה, כי "אם אין דין למטה, יש דין למעלה" (דברים יד, ה.)

וכששופטין את האדם במשפט דלעלא – אזי הדין נתלבש בכל

הדברים, וכל הדברים נעשים שלוחים למקום לעשות בזה האיש משפט כתוב, כמו שאמרו חז"ל (גדרים מא. על תהלים קיט, צא): **"למשפטיך עמדו, אזי הכל עבדיך לעשות דין בזה האדם"**.

אבל כששופט את-עצמו – "כשיש דין למטה אין דין למעלה", ואין היראה מתלבש בשום דבר לעורר את האדם – פי הוא בעצמו נתעורר.

וזהו (תהלים ג, כג): "ושם דרך", "מי ששם ארחותיו" (סוטה ה:) – הינו ששופט ארחותיו. על-ידי-זה: **"אראנו בישע אלקים"** – זה בחינת 'יראה', כמו שכתוב (קהלת יב, יג): **"את האלקים ירא"**, הינו: בחינת 'יראה' עולה מהקלפה ומהאמות, על-ידי 'משפט' – כי מתחלה היתה נתלבש בקלפה.

וזהו שהאדם מפחד את עצמו מאיזה דבר, משר או מגנבים ושאר פחדים – זה הוא שה'יראה' נתלבש בזה הדבר. כי אם לא היה נתלבש ה'יראה' בזה הדבר – לא היה כח בזה הדבר להפחיד את האדם.

ב.

(ח"א קנד)

דע: כי יש 'יראות נפולות', וכל היסורין והדינים שיש לאדם, כלם הם מהיראות הנפולות שנפלו לתוך זה הדבר שהוא מתפחד ויש לו יסורין ממנו – מחמת היראה העליונה שנפלה ונתלבשה באלו הדברים. וצריך להעלות היראות הנפולות,

לְשֵׁרְשָׁם לְמִקְוֹמָם. וּמִקּוֹם הַיְרָאָה הַיָּא בְּלֵב
וְכוּ'.

וְהִנֵּה כְּתִיב (משלי כט, ד): "מִלְכָּךְ בְּמִשְׁפַּט
יַעֲמִיד אֶרֶץ" - הִינּוּ: עַל-יַדֵּי
'מִשְׁפָּט', מַעֲמִיד וּמַעֲלָה הַיְרָאָה, שֶׁהִיא
בְּחִינַת 'אֶרֶץ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים עו, ט): "אֶרֶץ
יְרָאָה".

וְ'מִשְׁפָּט' הוּא - מַה שֶׁהָאָדָם שׁוֹפֵט וְדָן
עֲצָמוֹ עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר
שֶׁעוֹשֶׂה, טָרַם שִׁדְיָנוֹ אוֹתוֹ לְמַעַלָּה.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה נֶצוּל מִדִּין שֶׁלְמַעַלָּה - כִּי
"כְּשֵׁיט דִּין לְמַטָּה אֵין דִּין
לְמַעַלָּה" (דְּבָרִים-רַבָּה ה, ה). וְכִיּוֹן שֶׁאֵין עָלָיו
דִּין - אֵין צְרִיכָה הַיְרָאָה לְכָל וּלְהַתְלַבֵּשׁ
לְמַטָּה, וְאֵין צְרִיךְ לִירָא מִשׁוּם דָּבָר, וְאֵין לוֹ
רַק 'יְרָאָה הַעֲלִיזוֹנָה', 'יְרָאָה הַרוֹמְמוֹת'.

ג.

(ח"א קסט)

לְהַמְתִּיק הַדִּין - הוּא עַל-יַדֵּי שֶׁהָאָדָם דָּן
אֶת-עַצְמוֹ, דְּהִינּוּ: עַל כָּל מַה
שֶׁעוֹשֶׂה, יָדִין וַיִּשְׁפֹּט בְּעַצְמוֹ עַצְמוֹ עַל כָּל
דָּבָר "אִם כֶּךָ רָאוּי לוֹ לַעֲשׂוֹת!" - וַיִּפְשַׁשׁ
בְּמַעֲשָׂיו, וַיִּתְקַנֵּם כְּרָאוּי עַל-פִּי דִין וּמִשְׁפָּט
הַתּוֹרָה.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִמְתִּיק וּמַבְטֵל הַדִּין
שֶׁלְמַעַלָּה - כִּי "כְּשֵׁיט דִּין
לְמַטָּה, אֵין דִּין לְמַעַלָּה" (דְּבָרִים-רַבָּה ה, ה).

ד.

(ח"א רפו)

יֵשׁ 'גְּוַעֲדוֹן', וְהֵם שְׁנֵי בְּחִינּוֹת: 'גְּוַעֲדוֹן' -
בְּחִינַת: 'חֻכְמַה-עֲלֵאָה', וְ'חֻכְמַה'
תַּתְאָה. כִּי עֵקֶר 'תַּעֲנוּג גְּוַעֲדוֹן' הוּא 'הַשְּׁנַת
חֻכְמַת אֱלֻכוֹת', הִינּוּ: 'חֻכְמַה-עֲלֵאָה',

וְ'חֻכְמַה-תַּתְאָה'. אִךְ לְזָכוֹת לָזֶה, אֵי-אֶפְשָׁר
כִּי-אִם עַל-יַדֵּי הַשְּׁעָרִים, בְּחִינַת 'שְׁעָרֵי גְוַעֲדוֹן'.

אִךְ אֵלּוּ הַשְּׁעָרִים גְּנוּזִים וְטְמוּנִים בְּאֶרֶץ,
בְּחִינַת (איכה ב, ט): "טָבְעוּ בְּאֶרֶץ
שְׁעָרֶיהָ". וְצְרִיכִים לָזֶה 'בְּעַלְהֵבִית' מוֹשֵׁל
בְּאֶרֶץ, שְׂיוֹכֵל לְהוֹצִיא וּלְהַקִּים וּלְהַעֲמִיד
הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאֶרֶץ.

וְעַל-יַדֵּי 'לְמוֹד פּוֹסְקִים', זוֹכִין לְהִיּוֹת
מִלְכָּךְ וּמוֹשֵׁל בְּאֶרֶץ, וְאִזּוֹ יִכּוֹלֵן
לְהַעֲמִיד וּלְהַקִּים הַשְּׁעָרִים שֶׁטְבְּעוּ בְּאֶרֶץ.

וְזֶה בְּחִינַת (משלי כט, ד): "מִלְכָּךְ בְּמִשְׁפָּט
יַעֲמִיד אֶרֶץ" - 'בְּמִשְׁפָּט' דִּיקָא. הִינּוּ:
עַל-יַדֵּי 'מִשְׁפָּט', דְּהִינּוּ 'לְמוֹד פּוֹסְקִים',
שֶׁמְבָרְרִים 'מִשְׁפָּטֵי וְדִינֵי הַתּוֹרָה' - עַל-יַדֵּי-
זֶה נַעֲשֶׂה 'מִלְכָּךְ וּמוֹשֵׁל' - וְעַל-יַדֵּי-זֶה יוֹכֵל
לְהַעֲמִיד 'אֶרֶץ'. וְאִזּוֹ מַעֲמִיד וּמְקִים וּמַגְלָה
הַשְּׁעָרִים שֶׁטְבְּעוּ בְּאֶרֶץ, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה זוֹכִין
לְ'גְוַעֲדוֹן'.

וְזֶהוּ: "שְׁפָטִים וְשׁוֹטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל
שְׁעָרֶיךָ וְכוּ' לְשִׁבְטֶיךָ" (דְּבָרִים טז, יח).
"שִׁבְט" - רְאשֵׁי-תְבוּת: "טָבְעוּ בְּאֶרֶץ
שְׁעָרֶיהָ".

כִּי עַל-יַדֵּי הַשְּׁפָטִים וְשׁוֹטְרִים
הַמְנַהֲיגִים וְהַמוֹשְׁלִים בְּאֶרֶץ, עַל-יַדֵּי
'מִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה', בְּחִינַת 'פּוֹסְקִים', בְּחִינַת
"מִלְכָּךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ" - עַל-יַדֵּי-זֶה
נִתְגַּלֵּין הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאֶרֶץ.

וְזֶהוּ: "תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ לְשִׁבְטֶיךָ" -
כִּי הַשְּׁפָטִים וְשׁוֹטְרִים מְקִימִין
הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאֶרֶץ, וּמַגְלִין הַשְּׁעָרִים
שֶׁנִּתְעַלְמוּ, בְּחִינַת "טָבְעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ",
עַל-יַדֵּי הַמִּשְׁפָּט שֶׁלָּהֶם, דְּהִינּוּ 'לְמוֹד
פּוֹסְקִים'.

"כי השחד יעור עיני חכמים" (דברים טז, יט)

ה.

(ח"א ב, ה)

עקר ה'מחשבות-זרות', הם על-ידי קלקול המשפט'.

כי 'משפט' הוא בחינת 'עינין', כמו שכתוב (בראשית יד, ז): "ויבאו אל עין משפט", זה בחינת (דברים לג, כח): "עין יעקב".

ועל-ידי קלקול משפט', בא קלקול ל'עינין', כמו שכתוב (דברים טז, יט): "כי השחד יעור עיני חכמים" - זה בחינת 'מחשבות-זרות' שבתפלה, שהם "ענינין דמכסין על עינין" (זחר פנחס רנב), כמו שכתוב (איכה ג, מד): "ספתה בענן לך" [מעבור תפלה] וכו'.

ו.

(ספורי-מעטיות, מעטה ו ממלך ענו)

ולקח החכם עמו ממון רב, והלך לשם, וראה שעושים פמה מיני ליצנות וצחוק, והבין בה'קאטאוועס' (עניני צחוק): שהמדינה בלה מלאה שקרים מתחלה ועד סוף.

כי ראה שעושין צחוק איך מאנים ומטעים בני-אדם במשאומתן, ואיך הוא בא לדון בהמאניסטרטט [ערפאה נמוכה] ושם כלו שקר ומקבלין שחד. והולך להסאנד [ערפאה גבוהה יותר] הגבוה יותר, וגם שם כלו שקר, והיו עושים בדרך צחוק, 'אנשטעלן' [כעין הצגה] מפל הדברים הללו.

והבין החכם באותו הצחוק: שהמדינה בלה מלאה שקרים ורמאות, ואין בה שום אמת. והלך ונשא-ונתן בהמדינה,

והניח עצמו להונות אותו בהמשאוומתן, והלך לדון לפני הערפאות, והם כלם מלאים שקר ושחדים, וביום זה נתן להם שחד, למחר לא הפירוהו.

והלך לערפאות גבוה יותר, וגם שם כלו שקר. עד שבא לפני הסאנאט [ערפאה עליונה יותר], וגם הם מלאים שקר ושחדים. עד שבא אל המלך בעצמו.

וכשבא אל המלך, ענה ואמר: "על מי אתה מלך? שהמדינה מלאה שקרים בלה, מתחלה ועד סוף, ואין בה שום אמת"?! - והתחיל לספר כל השקרים של המדינה וכו'.

ז.

(ספורי-מעטיות, מעטה יג משבעה בעטלערס, הבעטלער החרש ביום השני)

וראיתי: ששני בני-אדם מריבים זה עם זה מחמת איזה משאוומתן. והלכו אל הבית-דין לדון וכו'. אחר-כך חזרו ונתקוטטו וכו', ואמרו: "שאינם רוצים זה הבית-דין, רק בית-דין אחר" וכו'. אחר-כך חזרו ונתקוטטו וכו'. וכן היו מריבים ומתקוטטים שם, ובחרו להם פמה בתי-דינים.

עד שכל העיר היתה מלאה מבתי-דינים. והסתבלתי: שזה מחמת שאין שם אמת. ועתה זה מטה דין ונושא פנים לזה, ואחר-כך חברו נושא פנים לו - כי הם מקבלים שחד, ואין בהם אמת וכו'.

וכן הם הכניסו שחד במדינה. ועל-ידי-זה נחשכו העינים ונתקלקל המראה, "כי השחד יעור עיני חכמים" (דברים טז, יט). וכו'.

על־בן תראו לתקן המדינה משלש עברות אלו וכו'. ואז: לא די שיתתקן הטעם והמראה והריח, כי אם גם ה'גנני שנגאבד' יוכל להמצא וכו'.

אדם על־זה פרוש ורמז, כי נסע בהעלם מן העולם, ולא קבל שום מעות בדרך. ואמר אז: "ואני ידי מלכלכות בדם בשפיר ובשליא, כדי לטהר אשה לבעלה" (ברכות ד.). וקצת היה מרמז שזה ענין נסיעתו.

ח. (ספר־המדות, עניני טהרה)

[א] עיר שיש בה גנבים, בידוע שהרב אוהב טהרה (גנבה וגזלה יב).

"וקמת ועלית" (דברים יז, ח)

מלמד שארץ־ישראל גבוהה מכל הארצות. (קדושין סט. סנהדרין פז. זבחים נד: ספרי שופטים ט)

[ב] מי שמניח צרכי צבור ועוסק בצרכי עצמו, כאלו לוקח טהרה (התנשאות ח"ב י).

י. (ח"א ט, ה)

ובשביל־זה: "ארץ־ישראל גבוהה מכל הארצות" (קדושין סט. סנהדרין פז. זבחים נד: ספרי שופטים ט), על־שם שעקר הנסים שם הם, וכתוב (ישעיהו סב, י): "הרימי נס".

[ג] על־ידי שתית יין, לסוף שמקבל טהרה (שכרות ב).

[ד] עיר שיש בה קבלת טהרה, הילות באין עליה (טהרה א).

[ה] על־ידי טהרה, גדלתו מסתלקת (טהרה ב).
[ו] על־ידי טהרה, בא שרפה (טהרה ג).

"בין דם לדם" (דברים יז, ח)

"לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" (דברים יז, יא)

בין דם טמא לדם טהור. (רש"י)

יא. (ח"א נז, א-ב)

"כל דבור ודבור שיצא מפיו הקדוש־ברוך־הוא, נברא ממנו מלאך" (חגיגה יד.). וכל דבור נחלק לכמה ניצוצות וכו'. ונבראו כמה מלאכים לפי רב הניצוצות וכו'. וכל מלאך ממנה על איזהו דבר, כמה שאמרו חז"ל (בראשית־רבה י, ו): "אין לך עשב מלמטה שאין לו מלאך מלמעלה".

ואף־על־גב דשכינתא איהי בגלותא לגבי בעלה בגדה, דאיהי יפריש "בין דם לדם" (דברים יז, ח), ואתפתח מקורא דילה, לדפאה לה במים דאורייתא, מים חיים דלא פסקין, ואפריש מינה דם נדה דאיהי לילי"ת, דלא אתקריבת בהדה, דאיהי חובא דנשמתא דסאיבת לה, ולית לה רשו לסלקא נשמתא לגבי בעלה, לההוא אתר דאתייהיבת מתמן וכו'. מיד אתפתחת מקורה, ואתדפיאת שכינתא, ורזא דמלה: "מקוה ישראל יהוה" מושיעו בעת צרה" (ירמיה יד, ח). 'מושיעו ודאי', ההוא דמקורא דמקוה בידה. (תקוני־הסדר' קמג - המנהג לאומרו לפני 'כל נדרי')

ט.

(חיי־מוהר"ן קנד)

כשנסע לנאוויריטש ושאר קהלות, דבר מענין נסיעתו: שלא ידע שום

וכל מלאך מקבל חיותו מהדבור, ומשפיע לתוך הדבר שנמנה עליו, הינו לאיזה עשב או דבר אחר שהוא ממנה עליו.

וְשָׁנֵי הַכַּחוֹת שֵׁשׁ לַמֶּלֶךְ לְקַבֵּל
לְהַשְׁפִּיעַ, מְכַנִּים בְּבַחֲיַנַת 'יָדִים'. בְּיַד
יָמִין מְקַבֵּל חַיּוֹתוֹ, וּבְיַד שְׂמָאל מִשְׁפִּיעַ.

נִמְצָא: שֶׁכָּל הַרְפוּאוֹת תְּלוּיִים בַּתּוֹרָה וְכוּ',
כִּי הַתּוֹרָה נוֹתֶנֶת פֶּחַ לַמֶּלֶכִּים,
וְהַמֶּלֶכִּים מִשְׁפִּיעִים לְעֹשֵׁבִים, וְעֹשֵׁבִים
מְרַפְּאִים בְּכַחַתְּתוֹרָה.

וּמִי שֶׁפּוֹגֵם בְּאִמוּנַת־חֻכְמִים וּפּוֹרֵץ גְּדָרִים,
אֵין רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ, בְּבַחֲיַנּוֹת (שַׁבַּת ק"י):
"דְּלִמָּא חוּיָא דְרַבְּנָן טְרַקָּה, שְׂאִין לוֹ
אֶסְתָּא". כִּי הַפּוֹרֵץ גְּדָרִים, עַל־יַדֵּי־זֶה מְסִיר
הַיָּדִים מִן הַמֶּלֶכִּים, לְפִי בְּחִינּוֹת הַסֵּרְתּוֹ
מִדְּרֹךְ דְּבְרֵי רַבְּנָן.

וְזֶהוּ (דְּבָרִים יז, יא): "לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר
אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל". לְפִי
בְּחִינּוֹת 'הַסֵּרְתּוֹ' - אִם סָר מִדְּרֹךְ דְּבְרֵי רַבְּנָן
לְ'יָמִין' - בָּזָה סָר 'יָמִין' הַמֶּלֶךְ, וְאֵין לוֹ פֶּחַ
לְקַבֵּל. וְאִם סָר לְ'שְׂמָאל' - בָּזָה סָר 'יָד'
שְׂמָאל' מִהַמֶּלֶךְ, וְאֵין לוֹ פֶּחַ לְהַשְׁפִּיעַ.

וּכְשֶׁנִּפְגָּם אֵיזְהוּ יַד הַמֶּלֶךְ - אֲזִי אֵין לָזֶה
הָאָדָם אֶסְתָּא - כִּי זֶה הָעֹשֵׁב
שָׁבוּ תְלוּי רְפוּאוֹת, אֵין לוֹ פֶּחַ לְרַפְּאוֹת, כִּי
אֵין מִשְׁפִּיעַ לוֹ.

וּמַחֲיָבִין אֲנַחְנוּ לְהֶאֱמִין לְכָל דְּבָרֵיהֶם,
בְּבַחֲיַנּוֹת: "לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר"
וְכוּ'.

וּלְהֶקִים אִמוּנָה הַנְּפוּלָה, הִיא עַל־יַדֵּי
בְּחִינַת 'עֵקֶב', הֵינּוּ עַל־יַדֵּי 'עֵד'
וְכוּ'.

וּכְשֶׁנִּתְתַּקַּן הָאִמוּנָה, נִתְתַּקַּן הַיָּדִים,
בְּבַחֲיַנַת "לֹא תִסּוּר".

יב.

(ח"א סא, א)

עַל־יַדֵּי אִמוּנַת־חֻכְמִים, יְכוּלִין לְהוֹצִיא
מִשְׁפָּטָנוּ לְאוֹר. כִּי מִשְׁפָּט הוּא
'עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא', בְּחִינַת 'דְּרֹךְ הַמְּצָע'
שְׂאִינוּ נוֹטֵה לְיָמִין וְלְשְׂמָאל. וְזֶה זֹכִיךְ עַל־
יַדֵּי אִמוּנַת־חֻכְמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת (דְּבָרִים יז,
יא): "לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין
וּשְׂמָאל".

וְעַל־יַדֵּי־זֶה יוֹצֵא הַמִּשְׁפָּט בְּרוּר,
בְּבַחֲיַנַת: "מִשְׁפָּטִי אָמַת"
(תְּהִלִּים יט, י).

הֵינּוּ: כִּי כָּל הַלְמוּזִים שֶׁהָאָדָם לוֹמֵד,
צָרִיךְ שִׁיקְבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם "מִשְׁפָּטִי
אָמַת", שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַת "מִשְׁפָּט מְעַקֵּל"
(תְּבַקוּק א, ד).

דְּהֵינּוּ: שִׁיקְבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלְמוּזִים
שְׁלוּמַד, 'מִשְׁפָּטִי הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל',
שִׁדַּע אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג, הֵן לְעֶצְמוֹ, הֵן לְאַחֵרִים
שֶׁמִּתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כִּפִּי
בְּחִינַתּוֹ וְכוּ', בְּבַחֲיַנַת "מִשְׁפָּטִי אָמַת" -
שְׂאִינוּ נוֹטֵה לְיָמִין וּשְׂמָאל.

וּכְלִי־זֶה זֹכִיךְ עַל־יַדֵּי אִמוּנַת־חֻכְמִים,
שֶׁהוּא בְּחִינַת "לֹא תִסּוּר" וְכוּ'.

יג.

(ח"א סג)

הָעֵקֶר וְהַיְסוּד שֶׁהַכָּל תְּלוּי בּוֹ: לְקַשֵּׁר
עֶצְמוֹ לְהַצְדִּיק שְׁבִדוֹר, וּלְקַבֵּל
דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה, דָּבָר
קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל. וְלְבַלִּי לְנִטּוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם,
מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמָאל.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל: "אֶפְלוּ אֹמֵר לְךָ עַל
יָמִין שְׂמָאל" וְכוּ' (סְפָרֵי שׁוֹפְטִים, עַל
הַפְּסוּק "לֹא תִסּוּר" וְכוּ', דְּבָרִים יז, יא).

"שום תשים עליך מלך" (דברים יז, טו)

טו.

(ח"א ג)

ה"שתי צפרים דקדשה" (ויקרא יד, ד),
"שמשם הנבואה נמשכת" (זהר)
ויקרא נג), הם 'בנין מלכות דקדשה'.

ועל-כן "העמדת מלך, היה על-פי
נבואה" (ספרי שופטים יד, רמב"ם
מלכים פ"א ה"ג), בכל 'מלכות בית דוד' שהיה
על-פי נבואה'.

וה'נבואה' נמשכת מן ה'פרובים' (במדבר ז,
פט), שהם בחינת "שתי
צפרים" הנ"ל, שהם 'בנין מלכות דקדשה'.

טז.

(ח"א לה, ח)

בשאדם עוסק במשא-ומתן באמונה (שבת
לא) - אזי נופלים כל הקלפות
והעכו"ם ו"הארצות שסביבות ירושלים",
'סביבות האמונה' (יחזקאל ה, ה - "זאת ירושלים
בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות"), ועולים
ממנה כל ה'ניצוצות הקדושים' שבתוכם,
ל'בחינת אמונה', הנקרא 'ירושלים'
ו'מלכות' - בסוד 'אחד-עשר סממני
הקטרת'.

וזהו שאמרו חז"ל (סנהדרין כ:): "שלשה
מצוות נצטוו ישראל בכניסתן
לארץ, העמדת המלך, וכריתות זרעו של
עמלק, ובנין בית-המקדש".

והא בהא תליא - כי "העמדת המלך",
היא בחינת 'אמונה' כנ"ל. ו"כריתות
זרעו של עמלק", הם הניצוצות שעולים
מבין העכו"ם והארצות, בבחינת 'אחד-עשר

ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק
דעתו כאלו אין לו שום שכל,
בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור.

וכל-זמן שנשארו אצלו שום שכל עצמו,
אינו בשלמות, ואינו מקשר
להצדיק.

"אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי"
(דברים יז, יד)

יד.

(ח"א ל, ד)

לבוא ל'השכל-התחתון', 'חכמה-תתאה' -
אי-אפשר כיום על-ידי "שונא
בצע" (שמות יח, כא), שישנא המזון בתכלית
השנאה, כי 'השכל התחתון', הוא "מסטרא
ד'מלכות" (זהר-חדש יתרו). וכן "שונא בצע"
הוא מסטרא ד'מלכות" (תקוני-זהר קכא: וכו').

ועל-כן ביומוי דשמואל שנפלו ראשי-
הדור אל המזון, כמו שכתוב
(שמואל-א ח, ג): "ויטו אחרי הבצע" - על-כן
תבה פגמו ב'מלכות-דקדשה', כמו שכתוב
(שם שם, ז) "כי אתי מאסו ממלך עליהם",
ושאלו להם מלך ככל העכו"ם.

וביומוי דשלמה ש"אין כסף נחשב"
(דברי-הימים ב ט, כ) - היה 'מלכות-
דקדשה' על תקונה ומכונה, כמו שכתוב
(שם כט, כג): "וישב שלמה על פסא ה",
"שמלך על עליונים ותחתונים" (מגלה יא:).

ועל-כן זכה 'שלמה' לה'שכל-התחתון'
הנ"ל, כמו שכתוב (מלכים-א ה, יא):
"ויחכם מכל האדם".

סממני הקטרת' וכו'. ו'בנין בית-המקדש',
הוא בחינת 'אור-הפנים', שהוא בחינת
'חדושי-המוחין', 'חדוש הנשמה' וכו'.

יז.

(ח"א, ה"ז)

'משה' הוא בחינת 'נקדה העליונה של
הא"ל'ף, ו'יהושע' הוא בחינת
'נקדה התחתונה של הא"ל'ף, ו'זא"ו
שבתוך הא"ל'ף, הוא ה'רקיע', הוא בחינת
ה'אהל', כמו שכתוב (שמות לג, יא): "ויהושע בן
נון לא ימיש מתוך האהל". ו'אהל' הוא
'רקיע', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "וימתחם
כאהל לשבת" וכו'.

וזה פרוש: "את גאון יעקב" (תהלים מז, ה -
עין שם בפנים פרוש כל הפסוק) - זה בחינת
'זא"ו שבתוך הא"ל'ף, בחינת 'אהל', בחינת
'אור' ש'משה' מאיר ל'יהושע' - כמו שכתוב
(בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם ישב
אהלים".

והוא ענין שאמרו חז"ל (סנהדרין כ:):
"שקדם בניסת ישראל לארץ,
הזהרו לקיים שלש מצוות: א) להכרית זרעו
של עמלק. ב) ולבנות להם בית-הבחירה. ג)
ולמנות מלך".

א) "להכרית זרעו של עמלק" - היא
בחינת 'יהושע', נקדה התחתונה - פי
עקר 'מחית עמלק' תלוי ב'יהושע', כמו
שכתוב (שמות יז, ט): "צא הלחם בעמלק".

ב) "ולבנות בית-הבחירה" - הוא בחינת
'משה', נקדה העליונה - פי "מי שיש
בו דעה, כאלו נבנה בית-המקדש ב'ימיו"
(ברכות לג), ו'משה' הוא בחינת 'הדעת' (זהר
פקודי רכא).

ג) "ולמנות מלך" - הוא בחינת 'רקיע',
ה'זא"ו שבתוך הא"ל'ף - כמו שכתוב
(במדבר כד, יז): "דרך כוכב מיעקב", שקאי על
שיקום מלך מיעקב'.

ו"דרך כוכב" - הוא בחינת 'רקיע', שיש
בו 'כוכבים ומזלות'.

והינינו: "מיעקב" - פי "יעקב איש תם ישב
אהלים", בחינת 'רקיע', כמו
שכתוב: "וימתחם כאהל" פנ"ל - כמבאר
בזהר (אתרי סו: ועוד): "שיעקב הוא בחינת
זא"ו" [בחינת (ויקרא כו, מב): "וזכרתי את בריתי
יעקוב"] - פי 'שלש מצוות' אלו, הם בחינת
'תשובה'.

יח.

(חיי-מוהר"ן תסא)

'מלך' גדול מ'נביא', על-פי מצוות התורה
(עין הנריות יג).

"את משנה התורה הזאת" (דברים יז, יח)

- ענין 'משנה-תורה' -

אין קורין ביום 'הקהל', אלא 'משנה תורה' בלבד.
(ספרי שופטים יז)

ואיחי 'ברייתא דשבת' וכו' נשמטא ותיקח'
דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי איהו
'מוסף שבת', וכו'. ואיחי 'תוספתא' מסטרא דח"י
עלמין, דאיהו 'מוסף שבת', ואיחי 'משנה' מסטרא
דגופא, 'משנה תורה' ודאי וכו'. (תמוני-זכרמו)

יט.

(ח"א נח, ד"ה ט)

'משה רבנו', בזה שהכניע קלפת עמלק,
ותקן ה'ברית' - זכה לבחינת
(שמות טז, ה"ב): "והיה לחם משנה' על אשר
ילקטו יום יום".

וַיִּוְסַף שָׁזְכָה לְבָרִית - פְּתִיב בָּהּ (בראשית מא, ג): "וַיִּרְבֵּב אֶתְּךָ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה", הִינֵנו: "מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם" - שְׁעַלְיָדֵי בְרִית, זֹכָה לְשִׁפְעַת כְּפוּלָה.

וְזֶה שְׁבַחֲנִית שִׁבְת' מְקַבֵּל מִיִּוְסַף: לָחֶם מִשְׁנָה, הִינֵנו "מִשְׁנָה תוֹרָה", בְּחִינַת (משלי ח, ל): "וְאֵהִיָּה שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם".

וּבְחִינַת שִׁבְת' מִשְׁפִּיעַ לְשָׂאָר הָעוֹלָמוֹת וְכו'.

וְאֵז כְּשִׁמְכַנִּיעַ כָּל הַצָּרִים הַרוֹדְפִים אַחֲרַי חֲלוּשֵׁי־כַח שְׁבִישָׁרָאֵל, וּמְכַנִּים אוֹתָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ - עַל־יְדֵי־זֶה זֹכָה לְחֵדֶשׁ חֲדוּשֵׁינִי דְאֹרִיתָא בְּשַׁבַּת עַל חַד תְּרִין.

בְּבַחֲנִית: "לָחֶם מִשְׁנָה", בְּחִינַת: "מִשְׁנָה תוֹרָה", בְּחִינַת: "מְגַלָּה עֵפָה" (זכריה ה, א), בְּחִינַת: "הָרֵב פִּיפִיּוֹת" (תהלים קמט, ו).

שְׁעַלְיָדֵי הַ"הָרֵב נִקְמַת" (ויקרא כו, כה) - זֹכָה: לְ"פִי שְׁנַיִם" (דברים כא, יז), בְּחִינַת: "לָחֶם מִשְׁנָה".

וְשִׁבְת' מְשַׁלַּח הָאֲרוֹתָיו לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת, וּמְרַפָּא רְפוּאוֹת הַנְּפֹשׁ וְרְפוּאוֹת הַגּוּף, בְּבַחֲנִית (שמות כא, יט): "רַק שִׁבְתוֹ יִתֵּן וְרַפָּא יִרְפָּא" - שְׁתֵּי רְפוּאוֹת עַל־יְדֵי שִׁבְת.

וּכְשֶׁה' בְּשִׁרְיָדוֹר' נִתְּיָפִים וְנִתְּכַבְּדִים בְּעֵינֵי כָל - אֲזִי כָל אֶחָד לְפִי כְּשִׁרְוֹתוֹ יָכוֹל לְהִבִּין: שְׁכָבֵר הַשְּׁפִיעַ חֶכֶם־הַדּוֹר בְּיוֹם הַשַּׁבַּת "לָחֶם מִשְׁנָה" הֵנ"ל.

כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כְּשִׁרְוֹתוֹ - בֵּן מְקַבֵּל יְפִי וְהָדָר, וְנִתְּגַדֵּל בֵּן בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת.

וְהִיפִי וְהַגְּדִלָּה, הִיא צִיּוֹן וְסִימָן וְרִשְׁמִיָּה עַל "מִשְׁנָה תוֹרָה" הֵנ"ל, בְּבַחֲנִית (תהלים מח, ג): "הִר צִיּוֹן יִרְבְּתִי צְפוֹן".

"הִר" - זֶה בְּחִינַת גְּדִלָּה, כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (סנהדרין קז, על תהלים יא, א): "נִוְדִי הִרְכֶם צְפוֹר", "זֶה מַלְכוּת וְגְדִלָּה".

שְׁה' גְּדִלָּה הוּא צִיּוֹן וְסִימָן עַל יְרֻכְתִּי צְפוֹן (שם מח, ג), עַל "חֲמוּקֵי יִרְכִיךָ" (שיר־הַשִּׁירִים ז, ב), 'תוֹרָה הַצְּפוֹנָה'.

"וְהִיָּתָה עִמּוֹ וּמְרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו. לְמַעַן יֵאָרִיךְ יָמָיו עַל מַמְלַכְתּוֹ" (דברים יז, יט-כ)

כ.

(ח"א נו, א-ב-ג)

יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּחִינַת מַלְכוּת לְפִי בְּחִינַתוֹ וְכו'. וְצָרִיךְ לְבַלֵּי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שְׁלוֹ לְהַנְאֹתוֹ וּלְצָרְפוֹ, רַק שְׁה' מַלְכוּת יִהְיֶה אֲצִלָּה 'בְּיָחֹזְרִין' וְכו', לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, בְּבַחֲנִית (עבדיה א, כא): "וְהִיָּתָה לָהּ הַמְּלוּכָה" - דְּהִינֵנו: לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּכְנָעִים אֲלֵינוּ.

וְצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ 'אֲרִיכוֹת־יָמִים' לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת - כִּי כָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שֵׁשׁ לוֹ, מְטַל עָלָיו לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵם מְשַׁרְשׁוּ, שֵׁשׁ לוֹ בְּחִינַת מַלְכוּת עֲלֵיהֶם. וְאֲזִי עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ וּמַצִּיל נַפְשׁוֹ. וְצָרִיכִין לָזֶה דַּעַת, כִּדֵּי לִידַע אֵיךְ לְהוֹכִיחֵם.

וְלָבוֹא לְדַעַת הַזֶּה - הוּא גַם־כֵּן עַל־יְדֵי 'אֲרִיכַת יָמִים' בְּעֶצְמוֹ - וְהוּא עַל־יְדֵי 'עֶסֶק הַתוֹרָה'.

כי "אורייתא שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא" (תקונייז'הר כה:): - וכמו בפְּשָׁרֵיכִין לְקָרוֹת אַחַד, קוֹרִין אוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹ - בְּן פְּשָׁרֵיכִין לְקָרוֹת אֶת 'חֵי הַחַיִּים', כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ חַיִּים וְאֲרִיכוֹת־יָמִים, צָרִיךְ לְקָרוֹת אוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹ כְּבִיכּוֹל, וְשֵׁמוֹ הוּא ה'תּוֹרָה'.

נמצא: שְׁעַל־יָדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה, קוֹרִין אֶת הָאֲרִיכוֹת־יָמִים.

וְעַל־בֵּן מְזַהֵר ה'מֶלֶךְ' עַל עֵסֶק הַתּוֹרָה, בְּיִזְתֵּר מִכָּל הָעוֹלָם - מַחֲמַת שֶׁהוּא צָרִיךְ לְקָרוֹת אֶת הָאֲרִיכוֹת־יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת כְּנ"ל.

וְזֶה שֶׁפָּתוּב בְּפָרְשַׁת הַמֶּלֶךְ (דְּבָרִים יז, יט-כ):
 "וְהִיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו, לְמַעַן יֵאָרֶיךָ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ". "וְקָרָא בּוֹ" דִּיקָא - הִינּוּ: שְׁעַל־יָדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה הוּא קוֹרָא אֶת הַחַיִּים.

"יְמֵי חַיָּיו" דִּיקָא - כִּי כְּשֶׁמְקַבְּלִין אֶת הַחַיּוֹת, צָרִיךְ לְקַבְּלָם ב'מִדָּה', כִּי בְּלֹא 'מִדָּה' ו'צִמְצוּם' אֵי־אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הַחַיּוֹת מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, מַחֲמַת רְבוּי־אוֹר, כִּי רְבוּי הַשֵּׁם גּוֹרֵם כְּבוֹי הַנֶּר, עַל־בֵּן צָרִיךְ לְקַבֵּל הַחַיּוֹת בְּמִדָּה, וְזֶה זוֹכִין עַל־יָדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה'.

כִּי ה'תּוֹרָה' הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא, וְהַשֵּׁם הוּא הַכְּלִי שֶׁל הַדְּבָר, שֶׁבְּהַשֵּׁם הַזֶּה נִגְבַּל הַחַיּוֹת שֶׁל הַדְּבָר הַזֶּה.

וְכֵן ה'תּוֹרָה' הוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁשֵּׁם נִגְבַּל הַחַיּוֹת מִחַי־הַחַיִּים - כִּי ה'תּוֹרָה' הִיא בְּחִינַת 'מִדּוֹת', שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אוֹתוֹת ו'תְּבוּת' ו'פְּסוּקִים' ו'פְּרָשִׁיּוֹת' ו'סְדָרִים' - שֶׁבָּהֶם נִגְבַּל הַחַיּוֹת בְּמִדָּה.

וְעַל־בֵּן עַל־יָדֵי ה'תּוֹרָה', יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַחַיּוֹת' - כִּי עַל־יְדֵהּ קוֹרִים

אֶת הַחַיִּים, וּמְשִׁיכִין הַחַיּוֹת' לְתוֹךְ הַמִּדּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'יָמִים'.

נמצא: עַל־יָדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה, מְשִׁיכִין 'אֲרִיכוֹת־יָמִים', וְאִז זוֹכֵה ל'דַּעַת' - כִּי הַדַּעַת וְהַשְּׂכָל הוּא בְּעֵצְמוֹ הַחַיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (קֹהֶלֶת ז, יב): "הַחֲכָמָה תִּתְּחֶה אֶת בְּעַלְיָהּ", כִּי הַשְּׂכָל הוּא עֵקֶר הַחַיּוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה ה'דַּעַת', יְכוּלִים לְקַרֵּב וּלְהוֹכִיחַ אֶת מִי שֶׁצָּרִיכִין לְהוֹכִיחַ.

נא.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, מֵאֲבָד מִמּוֹן חֲבָרוֹ וּמְסוּר ג, ג - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א נו הַנ"ל)

וְזֶה בְּחִינַת 'בְּתִיבַת סְפָר־תּוֹרָה', שֶׁבְּשִׁבְל־זֶה צָרִיכִין לְכַתֵּב סְפָר־תּוֹרָה כְּדֵי לְקָרוֹת בָּהּ - כְּדֵי לְקָרוֹת עַל־יְדֵי־זֶה אֶת חַי־הַחַיִּים, לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ 'חַיּוֹת' לְתוֹךְ בְּחִינַת ה'מְלָכוֹת'.

וְעַל־בֵּן ה'מֶלֶךְ' שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּחִינַת ה'מְלָכוֹת' בְּיִזְתֵּר - עַל־בֵּן הִיךְ צָרִיךְ שִׁיחֶיָה לוֹ שְׁנֵי סְפָרֵי תּוֹרוֹת כְּתוּבִים, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִים יז, יח): "וְכָתַב לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְהִיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו" - שֶׁזֶה הַפְּסוּק "וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו", מְרַמֵּז עַל קְרִיאַת הַחַיּוֹת' לְתוֹךְ ה'מְלָכוֹת', כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל.

"לא תלמד לעשות פתועבת הגוים ההם"

(דְּבָרִים יח, ט)

נב.

(ח"ב קכ)

כְּשֶׁמְתַפְּלֵל עִם 'פְּוִנוֹת הָאֲרִיז' ל' כְּשֶׁאִינוֹ רְאוּי לְזֶה, הוּא כְּמוֹ 'כְּשׁוֹף'. כִּי ב'כְּשׁוֹף' נֵאָמַר (דְּבָרִים יח, ט): "לֹא תִלְמַד"

לַעֲשׂוֹת, וְדַרְשׁוּ רַז"ל (שַׁבַּת עה. ראש־הַשָּׁנָה כד: ועיד): "לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת, אֲבָל אֶתָּה לְמַד לְהַבִּין וּלְהוֹרוֹת".

כָּךְ הוּא לְהַבְדִּיל בְּעֵינֵי הַפְּנוּת: שְׂאִין צְרִיכִין לְלַמַּד אוֹתָם פִּי־אִם "לְהַבִּין וּלְהוֹרוֹת", אֲבָל לֹא לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם, דְּהֵינּוּ לְכוּנֵם בַּתְּפִלָּה, מִי שְׂאִינוּ רְאוּי לָזֶה.

וְאַצֵּל הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה - אֲצֵלֶם כָּל 'פְּנוּת הָאֲרִיז"ל, הֵם 'פְּרוּשֵׁי־הַמְּלוֹת, שֶׁבִּפְרוּש־הַמְּלוֹת שְׁלָחֵם כָּלוּלִים כָּל הַפְּנוּת.

"לֹא יִמָּצָא בָךְ וְגו', קִסֵּם קִסְמִים, מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף" (דְּבָרִים יח, י) - עֲנִינִי 'בְּשׂוֹף'

'מְנַחֵשׁ' - פֶּתוּ נִפְלָה מִפִּי, צְבִי הַפְּסִיקוּ בְּדַרְךְ וְכו'. (רש"י)

נג.

(ח"א יח, ג)

ה'פְּנֵה־יָגוֹת, עִקְרָה בְּבַחֲיַנַּת 'רַחֲמִים. וְעַקֵּר ה'רַחֲמִים' - ב'הַסְרַת עֲבוּרִים, אֲפָלוּ שְׂמִיץ עֲבוּרִים. וְאַפְלוּ כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר: "צְבִי הַפְּסִיקוּ" (סְנֵה־דַרְיִן סה:), אֵין לוֹ רַחֲמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת. (הַבְּאֵנוּ הַקְּטַע בְּשִׁלְמוֹת לְהַלֵּן אוֹת כב, עַל הַפְּסוּק: "תָּמִים תִּהְיֶה").

נד.

(ח"א כט, ה)

"יֵישׁ כ"ח עֵתִים, עֵתִים לְטוֹבָה עֵתִים לְרָעָה" (קִהְלֵת ג, ב-ח). וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ "שִׁפְחָה בִּישָׂא" (זֵהר בַּהֲרַבָּה מְקוֹמוֹת), שֶׁהִיא 'עֵת־רָעָה'. בְּבַחֲיַנַּת (שָׁם ט, ח): "בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים" - "בְּכָל עֵת" דִּיקָא. "בְּגָדֶיךָ לְבָנִים" - הֵינּוּ: "בְּלֹא רַבֵּב" (שַׁבַּת קיד.), בְּבַחֲיַנַּת 'טְהוֹרַת הַשְּׂכִינָה מְנַדְתָּה'.

וְזֶה: "לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תִעוֹנְנוּ" (ויקרא יט, כו) - שֶׁהֵם גְּזֻרָמִים בְּחִינַת "נְחָשׁ מְשִׁיךְ לָהּ לְגִבָּה וְאַטִּיל בָּהּ זֶה־מָא" (זֵהר אַחֲרֵי עט.), וְגֻזְרָמִים שְׁלִיטַת ה'שִׁפְחָה בִּישָׂא' שֶׁהִיא 'עֵת־רָעָה'.

וְזֶה: "לֹא תִנְחָשׁוּ" - שֶׁלֹּא לְגַרֵם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם "נְחָשׁ מְשִׁיךְ לָהּ לְגִבָּה" וְכו'. "וְלֹא תִעוֹנְנוּ" - לְשׁוֹן 'עֵת וְעוֹנָה' - שֶׁלֹּא לְגַרֵם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם שְׁלִיטַת ה'עֵת־רָעָה' שֶׁל הַכ"ח עֵתִים.

נה.

(ח"א סד, ב)

'חֲכָמוֹת־חִיצוֹנִיּוֹת' בָּאִים מ'שְׁבִירַת־כְּלִים', מְמוֹתְרוֹת פְּסֻלַּת הַקְּדוּשָׁה. כְּמוֹ אֲצֵל הָאָדָם יֵשׁ כְּפֹה מִיַּנִּי מוֹתְרוֹת וּפְסֻלַּת, כְּגוֹן צְפָרְנִים וְשִׁעָר וְזַעֲה וְשִׂאָר פְּסֻלַּת וּמוֹתְרוֹת, כֵּן כָּל 'חֲכָמָה' חִיצוֹנָה' בָּא מְמוֹתְרוֹת וּפְסֻלַּת יְדוּעָה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה. וְכֵן 'בְּשׂוֹף' בָּא מְמוֹתְרוֹת וּפְסֻלַּת יְדוּעָה.

נו.

(ח"א רלד)

מִי שְׂיִכּוֹל לְהַבְדִּיל בֵּין אֹר וְחָשֶׁךְ, זֶה יוֹדֵעַ גְּדֹל הַהַבְדֵּל וְהַהֲפָרֵשׁ שֶׁבֵּין מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צְדִיקִים לְמַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רָשָׁעִים, כִּי זֶה מְסַטְרָא־דְקָדְשָׁה עַל־יַדִּי תַפְלָתוֹ. אֲבָל 'מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רָשָׁעִים' - הֵם עַל־יַדִּי 'תַּחֲבוּלוֹת, או 'בְּשׂוֹף', או דְבַר אַחַר מְסַטְרָא־אַחֲרָא.

נז.

(ח"ב סז)

כְּשֶׁנִּתְפָּרְסָם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מִי שְׂאִין בּו שְׁמֵי־הַשָּׁם כָּל־ל - אָזִי: א) כְּבִיכּוֹל נִתְמַעֵט וְנִתְעַלֵּם שְׁמֵי־הַשָּׁם. ב)

וּנְתַגְדִּילִין בְּעוֹלָם בְּעַלְי שְׁמוֹת וְקַדְרִיִּים
שְׁקוֹרִין 'טאטער'ן. ג) וּבְאִין לְעוֹלָם חֶסֶד
וְשָׁלוֹם, דְּבָרִים שְׂאִין מוֹעִיל לָהֶם כִּי־אִם
שְׁמוֹת הַטְּמְאָה. שְׁפַלְזָה הַפֶּה שֶׁם־הַשֵּׁם, כִּי
נִתְעַלְּם שֶׁם־הַשֵּׁם חֶסֶד־וְשָׁלוֹם.

וְאִזִּי: נִסְתַּלְקִין וְנִכְנָעִין 'מְאוּרֵי־אוּר',
וּמִתְגַּבְּרִין 'מְאוּרֵי־אֵשׁ'.

וּמִזָּה בָּאִין שְׂרָפוֹת בְּעוֹלָם חֶסֶד־וְשָׁלוֹם -
עַל־יְדֵי שְׁמִתְגַּבְּרִין וְנִתְגַּדִּילִין בְּשֵׁם,
אִלּוּ ה'מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׁקַר'.

נח.

(ח"ב ח, ח)

צְרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אַחֲרֵי 'מְנַהִיג
אֲמִתִּי' לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. כִּי כָל
מְנַהִיג וּמְנַהִיג יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'רוּחַ־נְבוּאָה' וְכוּ'.

וְעַל־יְדֵי בְּחִינַת ה'רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ' שֵׁשׁ
לְהַמְנַהִיג הָאֲמִתִּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'רוּחַ־נְבוּאָה' - נִתְחַזַּק וְנִתְתַּקַּן אֲצֶל כָּל
הַמִּתְקַרְבִּים אֵלָיו, הָאֲמוּנָה הָאֲמִתִּית
דְּקֹדְשָׁה. וְנִתְתַּקַּן וְנִתְבָּרַר בְּחִינַת ה'מִדְּמָה'
וְכוּ'.

וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מְאֹד מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ:
"שִׁיזְכָּה לְהִתְקַרֵּב לְמְנַהִיג
אֲמִתִּי"! כְּדֵי שִׁיזְכָּה לְאֲמוּנָה אֲמִתִּית
בְּשָׁלוֹם.

כִּי כְּשִׁמְתְּקַרְבִּין חֶסֶד־וְשָׁלוֹם לְמְנַהִיג שֶׁל
שְׁקַר, בָּאִין חֶסֶד־וְשָׁלוֹם לְאֲמוּנוֹת־
כְּזָבוֹת.

כִּי 'מְנַהִיג שֶׁל שְׁקַר' הוּא בְּחִינַת 'נְבִיא
הַשְּׁקַר', בְּחִינַת (מְלָכִים־א כב, כב"ג): "רוּחַ
שְׁקַר". וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲדַרְבָּא, נִתְקַלְקַל
ה'מִדְּמָה', וּבָאִים לְאֲמוּנוֹת־כְּזָבוֹת. וְאִזִּי

ה'מִדְּמָה' מְעַרְב וּמְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם
ב'אֲמוּנוֹת־כְּזָבוֹת'.

וְזֶה בְּחִינַת 'זְהִמַּת־הַנְּחָשׁ' - כִּי עָרוּב
וּבְלָבוּל ה'מִדְּמָה', שְׁמְעָרְב וּמְבַלְבֵּל
ב'אֲמוּנוֹת־כְּזָבוֹת', זֶה בְּחִינַת 'זְהִמַּת־הַנְּחָשׁ'.

כִּי כָל 'הַמְנַחֲשִׁים וְהַקּוֹסְמִים' כָּלָם (דְּבָרִים
יח, י) - הֵם עַל־יְדֵי 'כַּח ה'מִדְּמָה' שְׂאִינוּ
מְבָרַר וּמִתְקַן, שְׁמְעָרְב וּמְבַלְבֵּל אוֹתָם
ב'אֲמוּנוֹת־כְּזָבוֹת' שֶׁל שְׁטוֹת וְשָׁקַר, שֶׁהֵם
'זְהִמַּת־הַנְּחָשׁ'.

וְעַל־כֵּן (שַׁבַּת קמז): "יִשְׂרָאֵל שְׁעָמְדוּ עַל
הַר סִינַי, פָּסְקָה זְהִמַּתְךָ" - 'זְהִמַּת־
הַנְּחָשׁ', שֶׁהוּא 'אֲמוּנוֹת־כְּזָבוֹת'. כִּי שֵׁם זָכוּ
כָּלָם לְנְבוּאָה, עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, רַבֵּן שֶׁל כָּל
הַנְּבִיאִים, שֶׁהִיָּה מְנַהִיג הָאֲמִתִּי שְׁלָהֶם. וְעַל־
יְדֵי־זֶה נִתְבָּרַר וְנִתְתַּקַּן ה'מִדְּמָה' אֲצֶלָם, וְזָכוּ
לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם.

וְדַרְשׁוּ רַז"ל (שָׁם פח): "שְׁכַל הָעוֹלָם הִיָּה
תְּלוּי עַד שִׁשָּׁה בְּסִיּוֹן, שְׁקִבְלוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה".

כִּי עַקַר 'חֲדוּש־הָעוֹלָם', דְּהֵינּוּ: לִידַע
שֶׁהָעוֹלָם מְחֻדָּשׁ, וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בָּרָא אֶת
הָעוֹלָם בְּרִצּוֹנוֹ - הוּא תְּלוּי ב'אֲמוּנָה', כִּי עַל־
יְדֵי 'שְׁכַל' אִי־אֶפְשָׁר לְהִבִּין 'חֲדוּש־הָעוֹלָם'.

וְעַל־כֵּן ה'אֶפִּיקוֹרְסִים' כּוֹפְרִים בְּזֶה,
מַחְמַת שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת
ב'שְׁכַל'. כִּי עַקַר 'חֲדוּש־הָעוֹלָם' הוּא רַק עַל־
יְדֵי 'אֲמוּנָה' - כִּי אָנוּ מְאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם שֶׁהוּא
יִתְבָּרַךְ בָּרָא אֶת הָעוֹלָם מְחֻדָּשׁ וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן "הִיָּה הָעוֹלָם תְּלוּי עַד קִבְלַת־
הַתּוֹרָה" - כִּי אִזּוֹ זָכוּ לְאֲמוּנָה־
שְׁלֵמָה' עַל־יְדֵי רוּחַ־נְבוּאָה כַּנ"ל, וְעַל־כֵּן אִזּוֹ
דִּיקָא נִתְגַּלָּה חֲדוּש־הָעוֹלָם. [עֲנֵן לְהַלֵּן מַה
שֶׁהֲבֵאנוּ מ'לְקוּשִׁי־הַלְכוּת, הַלְכוּת מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ].

נט.

(חיי-מוהר"ן יג)

בתו הקטנה מרת פינא ז"ל שנפטר, באה אליו בקובלנא רבה, כי בני-ביתו היו עוסקים ברפואתה עם נכרי אחד שהיה עוסק בלחשים וסגלות.

ואמר רבנו ז"ל: שאף-על-פי שעכשו אינם שכיחים 'מכשפים', אבל זה העבוי"ם היה מכשף גמור, וזה היה פגם גדול לנשמה קדושה ויקרה כזאת. על-כן באה אליו בקובלנא רבא על-זה. ותקן אותה.

ל.

(ספורי-מעטיות, מעשה ג מחגר)

עיי-שם כל הספור מה'מכשפים'.

לא.

(ספורי-מעטיות, מעשה ה)

מפן-מלך שהיה מאבנים-טובות)

מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים, והלך ועסק בדאקטורים וכו'. ומצאו צדיק גנוז וכו', והבטיח לו: "שיהיה לו באותה שנה ולד" וכו'. וילדה המלכה בת וכו'.

אחר-כך נכסף המלך מאד שיהיה לו בן וכו'. ובקשו עוד, ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו: "שיתן להמלך בן" וכו', ואמר להם: "שיהיה להם בן שיהיה בלוי מאבנים-טובות, ויהיו בו כל הסגלות של כל האבנים-טובות" וכו'.

וילדה בן, ונעשה שמחה גדולה על המלך. והבן הנולד לא היה מאבנים-טובות וכו'.

והבת-מלכה ראתה: שאינה חשובה כלי-כף, ונתקנאה בו. רק זאת

היה נחמתי, באשר שאותו הצדיק אמר: "שיהיה בלוי מאבנים-טובות" - טוב שאינו מאבנים-טובות.

פעם-אחת היה הבן-מלך מחתך עצים, ונקף באצבעו, ורצתה הבת-מלכה לכרך אצבעו, וראתה שם אבן-טוב, ונתקנאה בו מאד. ועשתה עצמה חולה, ובאו כמה דאקטורים, ולא היו יכולים לעשות לה רפואה, וקראו למכשפים. והיה שם מכשף, ונלתה לו האמת: "שהיא עשתה עצמה חולה!"

ושאלה אותו: "אם יוכל לעשות פשוט לאדם שיהיה מצרע"?! - אמר: "הן"?! - אמרה לו: "אולי יבקש מכשף שיבטל הפשוט ויתרפא"?! - אמר המכשף: "אם ישליכו הפשוט אל המים, לא יוכלו לבטלו עוד!"

ועשתה בן, והשליכה הפשוט אל המים, ונעשה הבן-מלך, 'מצרע' מאד וכו'! - ועסק המלך בדקטורים ובמכשפים, ולא הועילו! - וגזר על היהודים שיתפללו: - ובקשו הצדיק הנ"ל וכו', והיה מתפלל להשם-יתברך וכו'! - ובא הצדיק להמלך, והיה מתפלל, ולא הועילו! - והודיעו לו: "שהוא פשוט!"

והצדיק הנ"ל, היה גבוה למעלה מן כל הכשפים, ובא הצדיק והודיע להמלך: שהוא פשוט! ושהשליכו הפשוט למים! ואין תקנה להבן-מלך, כי אם שישליכו המכשף שעשה הפשוט למים!

אמר המלך: אני נותן לך כל המכשפים להשליכם למים, כדי שיתרפא בני!

ונתיראה הבת-מלכה, ורצתה אל המים להוציא הפשוט מן המים, כי

הִיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מָנַח הַכְּשׁוּף! - וְנִפְלְהָ אֶל
הַמַּיִם!

וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל: "שֶׁהִבַּת מֶלֶךְ נִפְלְהָ אֶל
הַמַּיִם!

וּבֹא הַצַּדִּיק הַזֶּה וְאָמַר לָהֶם: "שֶׁהִבַּת
מֶלֶךְ יִתְרָפֵא!" - וְנִתְרָפֵא, וְנִתְיַבֵּשׁ
הַצַּרְעַת וְנִפְל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ, וְנַעֲשֶׂה
מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת כְּלוֹ, וְהָיָה לוֹ כָּל הַסְּגָלוֹת
שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת!

לב.

(לקוטי הלכות, מעונן ומנחש ב, א-ב-ג -
על-פי ח"ב ח, תקעו תוכחה' - מובא לעיל)

כִּי בָּאֵת: יִשְׂרָאֵל "עַם קְדוֹשׁ" (דברים ז, ו; יד,
ב-כא; כו, ט), הֵם בְּבַחֲיִנַת לְמַעְלָה-
מִהֻטָּבֵע, כִּי אֵינָם מְסוּרִים לְשׁוֹם שׁוֹר, וְאֵינָם
מִתְנַהֲגִים עַל פִּי הַטָּבֵע שֶׁל מַעְרַכְת־הַשָּׁמַיִם,
רַק עַל-פִּי הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן הֵם מְצוּיִם שְׂלֵא לְדַרְשׁ בְּאוֹתוֹת
הַשָּׁמַיִם, וְלֹא לְעוֹנֵן וְלִנְחָשׁ (ויקרא
יט, כו; דברים יח, י), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ירמיה י, ב):
"מֵאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אֵל תַּחַתּוֹ כִּי יַחַתּוֹ הַגּוֹיִם
מִהֶמָּה".

כִּי בָּאֵת הָאֵל בְּהָא תִּלְיָא - כִּי בְּשִׁיִּשְׂרָאֵל
אֵינָם דּוֹרְשִׁים בְּאֵלוֹ הַשְּׁקֶרֶתִים
וְהַדְּמִיוֹנוֹת כּוֹזְבִים שֶׁל הַמְּעוֹנְנִים, וְהַדּוֹרְשִׁים
בְּאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם, וְחוֹזִים בְּכּוֹכְבִים, וְכִיּוֹצֵא.
נִמְצָא: שֶׁהֵם מְכַנְיָעִים זְהַמַּת־הַנְּחָשׁ,
וּמְדַבְּקִים עֲצָמָם בְּאִמּוֹנָה־דְקַדְשָׁה.

כִּי אֵלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁל
"הַמְּנַחְשִׁים וְהַמְּעוֹנְנִים", הֵם זְהַמַּת־
הַנְּחָשׁ. וּכְשֶׁהֵם מִתְרַחֲקִים מִזֶּה, רַק
שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם לְבַדּוֹ יִתְבָּרַךְ - אֲזִי זּוֹכִים
עַל-יְדֵי הָאִמּוֹנָה, לְבַחֲיִנַת אֲחִדּוֹש־הָעוֹלָם,

בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְאֲזִי הַנְּהַגְתָּם עַל-יְדֵי
הַשְּׁגָחָה לְבַד, עַל-יְדֵי בְּחִינַת נִפְלְאוֹת,
לְמַעְלָה מִהֻטָּבֵע שֶׁל מַעְרַכְת־הַשָּׁמַיִם.

נִמְצָא: שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה אֵין צְרִיכִים לִירֹא
כָּלֵל מֵאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם - כִּי
מִתְנַהֲגִים עַל-יְדֵי הַשְּׁגָחָה לְבַד כְּנִל. נִמְצָא:
שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה בְּעֲצָמוֹ שֶׁהֵם מִתְרַחֲקִים מִזֶּה,
עַל-יְדֵי־זֶה אֵינָם צְרִיכִים לִירֹא מִזֶּה כְּנִל.

וְזֶה: "כִּי יַחַתּוֹ הַגּוֹיִם מִהֶמָּה" - כִּי הֵם יֹשְׁ
לָהֶם לִירֹא מִזֶּה, מֵאַחַר שֶׁהַנְּהַגְתָּם
עַל-יְדֵי הַטָּבֵע, כִּי אֵינָם זּוֹכִים לְבַחֲיִנַת
הַשְּׁגָחָה גְּמוּרָה בְּשִׁלְמוֹת וְכוּ'. מֵאַחַר "שְׂלֵא
פְּסָקָה זְהַמַּתְּךָ, זְהַמַּת הַנְּחָשׁ" (שבת קמו).

"וְהֵם אֵל מְעוֹנְנִים וְקַסְמִים יִשְׁמְעוּ" (דברים
יח, יד), וְאֵין לָהֶם אִמּוֹנָה בְּהַשֵּׁם.
וּמִחַמַּת זֶה אֵינָם זּוֹכִים לְבַחֲיִנַת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה, בְּחִינַת אֲחִדּוֹש־
הָעוֹלָם, כִּי אֵי־אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת לָזֶה, כִּי־אֵם
עַל-יְדֵי אִמּוֹנָה־דְקַדְשָׁה.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב אֶצֶל אֶסּוּר שְׂלֵא לְדַרְשׁ
בְּמַכְשָׁפִים וּמְעוֹנְנִים (שם שם, יג):
"תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ".

"עַם ה' אֱלֹהֶיךָ" דִּיקָא. "ה' אֱלֹהֶיךָ" - זֶה
בְּחִינַת שֵׁם מְלֵא, בְּחִינַת עֲלֵמָא־
דְּאֲתִי, שְׂאֵז "יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד" (זכריה
יד, ט), בְּחִינַת: "ה' הוּא הָאֱלֹהִים" (דברים ד, לה-
לט), בְּחִינַת "כְּלוֹ טוֹב" (פסחים ג), וְכַמּוּבָא
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּכַמְּהָ מְקוֹמוֹת (סִימָן ד וְעוֹד).

כִּי אֵז יִתְבַּטֵּל הַטָּבֵע, וְיִתְנַהֵג עַל-יְדֵי
הַשְּׁגָחָתוֹ לְבַד. וְהַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא
'כְּלוֹ טוֹב', 'כְּלוֹ חֶסֶד' וְכוּ'.

וְאִנְחָנוּ "עַם קְדוֹשׁ", מְצוּיִם גַּם עַכְשָׁו
לְאִדְבָקָא מִחֻשְׁבָּתָא בְּעֲלֵמָא־דְּאֲתִי,

וְלֹה־מִשִּׁיךְ בַּחֲנִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי, בַּחֲנִינָת 'הַשְּׁגָחָה, גַּם בְּזֶה־הָעוֹלָם. כִּי זֶה עֵקֶר עֲבוֹדַתְנוּ: שִׁיחִיָּה נִכְלָל זֶה־הָעוֹלָם, בַּבְּחִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי - שִׁיחִיָּה 'כֹּלֹ אֶחָד'.

וְעַל־כֵּן אָנוּ מְצוּיִן: שְׁלֹא לְדַרְשׁ בְּאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם, וְלֹא בַּמִּנְחָשִׁים וּמְעוֹנָנִים, רַק לְהֵאֱמִין בְּהֵשֶׁם, כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל־יַד־יְזֵה לַבְּחִינָת 'הַשְּׁגָחָה, בַּחֲנִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי'.

וְזֶהוּ בַּחֲנִינָת: "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹקֶיךָ", שְׁכַתוֹב אַחַר אַזְהָרוֹת: "לֹא יִהְיֶה בְךָ מְעוֹנֵן וּמִנְחָשׁ" וְכוּ'.

"עִם ה' אֱלֹקֶיךָ" דִּיקָא, בַּחֲנִינָת "ה' הוּא הָאֱלֹקִים" (דְּבָרִים ד, ה־ל"ט), בַּחֲנִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי, שְׁאָנוּ מְצוּיִם לְדַבֵּק עֲצַמְנוּ בַּבְּחִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי, בַּחֲנִינָת 'הַשְּׁגָחָה, בַּחֲנִינָת "ה' הוּא הָאֱלֹקִים", בַּחֲנִינָת 'כֹּלֹ טוֹב, בַּחֲנִינָת 'בְּטוֹל הַטֶּבַע'. כִּי ה'טֶבַע' שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'אֱלֹקִים' - נִכְלָל בַּבְּחִינָת ה', בַּחֲנִינָת 'הַשְּׁגָחָה, כִּי 'כֹּלֹ אֶחָד כֹּלֹ טוֹב, כֹּלֹ ל'.

וְזֶה בַּחֲנִינָת "תָּמִים" - כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּמִימוֹת וְהַשְּׁלֵמוֹת שְׁאִין בּוֹ שׁוֹם חֶסֶד, כִּי כָּל הַחֶסֶד וְהַדִּינִים הֵם בַּבְּחִינָת ה'טֶבַע, שִׁינִיקְתָּה מִבְּחִינָת 'דִּין, מִבְּחִינָת 'אֱלֹקִים'. אֲבָל בַּבְּחִינָת 'הַשְּׁגָחָה, בַּחֲנִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי, אִין שׁוֹם חֶסֶד וְדִין כָּלֹ, כִּי 'כֹּלֹ טוֹב, כֹּלֹ ל'.

וְזֶה שְׁנֵזֶכֶר 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' אֲצֹל אַזְהָרָה זֹה, וְתִלָּה 'כְּבִישַׁת אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' בְּמִצְוָה זֹה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים יח, יד): "כִּי הִגַּדְתָּ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אִתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם, אֵל מְעַנְנִים וְאֵל קַסְמִים יִשְׁמְעוּ, וְאִתָּה לֹא כֹן" וְכוּ'.

כִּי בְּאֵמַת עֵקֶר 'כְּבִישַׁת אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' - הוּא עַל־יַד־יְזֵה שְׁאָנוּ פְּרוּשִׁים מֵאִסוּר זֶה. כִּי

עַל־יַד־יְזֵה שְׁאָנוּ מְתַרְחָקִים מִזֶּה־מָא זֹה שֶׁל 'מִנְחָשִׁים וּמְעוֹנָנִים, רַק אָנוּ מֵאֱמִינִים בְּהֵשֶׁם, עַל־יַד־יְזֵה אָנוּ זוֹכִינן לַבְּחִינָת 'חֲדוּש־הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל'. כִּי עֵקֶר 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' הוּא עַל־יַד־יְזֵה "כַּח מְעַשְׂיוֹ" (תְּהִלִּים קיא, ו), עַל־יַד־יְזֵה שְׁמֵאֱמִינִים כִּי ה' בְּרָא הַכֹּל בְּרִצּוֹנוֹ וְכוּ' (רש"י בְּרָאשִׁית א, א).

וְזֶה שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים שָׁם, יב): "כִּי בִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה ה' אֱלֹקֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ" - כִּי עַל־יַד־יְזֵה שְׁדוּרְשִׁים בְּאִלּוּ הַתּוֹעֵבֹת, וְאִין לָהֶם 'אֱמוּנָה, עַל־יַד־יְזֵה הֵם נִתְגַּדְּשִׁים מֵאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת ל'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל, כִּי־אֵם עַל־יַד־יְזֵה 'אֱמוּנָה' כֹּלֹ.

וְזֶה שְׁנִסְמָךְ אֲצֹל אַזְהָרָה זֹה (דְּבָרִים שָׁם, יח): "נִבְיֵא אֱקִים לְךָ" וְכוּ' - כִּי כָּלֹ זֶה תְּלוּי בְּנִבְיֵא הָאֵמַת, כִּי עַל־יַד־יְזֵה נִבְיֵאֵה זוֹכִינן ל'אֱמוּנָה־דְקַדְשָׁה, וְלִפְרֵשׁ מִזֶּה־מַת־הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת "מִנְחָשִׁים וּמְעוֹנָנִים" כֹּלֹ (כַּמְבָּאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה).

נִמְצָא: שְׁעֵקֶר אִסוּר שֶׁל 'מִנְחָשִׁים וּמְעוֹנָנִים' וְכִיּוֹצֵא - הוּא כְּדֵי לְפַרֵשׁ מִזֶּה־מַת־הַנְּחָשׁ, וְלֹה־מִשִּׁיךְ עֲלֵינוּ 'הַשְּׁגָחָתוֹ' יִתְבָּרַךְ, בַּחֲנִינָת 'עֲלֹמָא־דְאֲתִי, עַל־יַד־יְזֵה 'אֱמוּנָה־דְקַדְשָׁה, כֹּלֹ ל'.

לג.

(סִפְר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'כְּשׁוּף')

[א] כְּשִׁנּוֹתֵינוּ מִמּוֹן לְהַשִּׁיר בְּשִׁבִיל אִיזְהוּ 'הַתְּמִנּוֹת' שִׁיעֵבִיר אֶת חֲבֵרוֹ וּמִנְהָ אוֹתוֹ, זֶהוּ כְּמוֹ כְּשׁוּף (הַתְּנַשְׁאוֹת ח"ב ה).

[ב] בָּנִים הַנוֹלָדִים עַל־יַד־יְזֵה הַלְּחָשִׁים שֶׁל שְׁמֹת הַטְּמָאָה, אוֹ עַל־יַד־יְזֵה כְּשׁוּף, הֵם יִהְיוּ נוֹאֲפִים (כְּשׁוּף א; נְאוּף מו).

כי ה'פנהיגות', עקרה בבחינת רחמים'.
ועקר הרחמים, בהסרת עכו"ם, אפלו
שמן עכו"ם.

ואפלו פשהוא אומר: "צבי הפסיקו"
(סנהדרין סה:), אין לו רחמנות
בשלמות - עד שיפשפש עצמו שלא ישאר
אצלו אמונות שאין צריך להאמין, ושיהיה
"תמים עם ה' אלקיו" (דברים יח, יג).

לו.

(ח"א לא, ט)

מי שהוא במדרגת אברהם, הינו בחינות
בעל נפש' - אזי בודאי כל אכילותיו
וסעדויותיו בבחינת "לחם הפנים" (שמות לה, יג;
לט, לו), בבחינת (בראשית יז, א): "התהלך לפני".

"התהלך" - זה בחינת רגליו, בחינת
פרנסתו וכו'.

"התהלך לפני" - שנעשה מהם בחינת
פנים' וכו', הינו: "לחם
הפנים", דרגין דאברהם. ואז כל העפוש וכל
הכוכבים ומזלות שהם תחתיהם, כלם
טורחין בשביל זה האיש.

וזהו: "התהלך לפני והיה תמים" -
בבחינת (דברים יח, יג): "תמים תהיה
עם ה' אלקיך" - שלא תצטרך לדרש אחר
פוכבים ומזלות, כי תהיה למעלה מהם.

לז.

(ח"א סג)

לולי שהיו ישראל משליכין מעצמן
החכמות, לא היו מקבלים התורה
וכו'. והינו שתרגם אונקלוס (דברים לב, ו): "עם
נבל ולא חכם", "עמא דקבילו אוריתא
ולא חכימו". כי עקר קבלת התורה היא,

[ג] כל העוסק בשמות הטמאה, הוא נזק
בכל דבר (פשוט ב).

[ד] אין הכשוף מזיק, אלא לבעלי-גאווה
(פשוט ג).

[ה] מי שנותן ממון למכשפים, על-ידי-זה
תולין לו פרנסתו בבית של נכרים (ממון פז).

[ו] בעון כשוף ונאוף, הצדיק נסתלק (נאוף
מד; צדיק קסב).

[ז] בני נואפים, יהיו נצרכים לכשוף (נאוף
מה).

"וחבר חבר" (דברים יח, יא)

לד.

(שיר נעים, בתחלת הספר)

מברית-קדש בורחים, הנאמר בו "המול
ימול" (בראשית יז, ג). חובטים
במקלות בצורותם המשנות. חוברי חברים
ומכשפים, מכריעים אותם, בהשבעתם
בשמות המכונות.

"תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים יח, יג)
- ועניני 'תמימות' -

לה.

(ח"א יח, ג)

כל-זמן שאין לאדם אמונה בשלמות
שאיין שלמות אחריו, בודאי אין
לו לקבל ה'מלוכה' וה'הנהגה'. ואפלו מי
שמאמין באיזה דבר שהוא מ'דרכי האמרי"
(שבת סז), אה-על-פי שהוא מאמין בהשם-
יתברך, אפלו מי שיש לו אמונה גדולה.

על-ידי "ולא חכימו", על-ידי שהשליכו מאתם כל החכמות וכו'.

והעקר העבודה: להיות "תם וישר, ירא אלקים, וסר מרע" (איוב א, ח), בלי שום חכמות.

ושלמה המלך על-ידי השלום, אחר שפיתוב בו (מלכים-א ה, יא):

"ויחכם מפל האדם", אמר (משלי ל, ב): "כי בער אנכי מאיש, ולא בינת אדם לי". וכן אמר אסף (תהלים עג, כב): "ואני בער ולא אדע, בהמות הייתי עמו". וכן פתיב (משלי כא, ל): "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'".

לח.

(ח"ב,ה,בסוף)

באמת הוא דבר גדול מאד, להשליך מאתו כל החכמות ולהתנהג בפשיטות, לעשות מעשה עבדות, לעבדו יתברך בעבדות בתמימות, בלי חכמות.

לט.

(ח"ב יב)

כשאדם הולך אחר שכלו וחקמתו, יוכל לכל בטעותים ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות חס-ושלום. ויש שקלקלו הרבה, פגון הרשעים הגדולים מאד המפרסמים שהטעו את העולם, והכל היה על-ידי חכמתם ושכלם.

ועקר היחדות: הוא רק לילה בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות, ולהסתפל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השם-יתברך, ולבלי להשגיח בכל על פבוד עצמו. רק אם יש בזה פבוד השם-יתברך, יעשה. ואם לאו, לאו. ואזי בודאי לא יפשל לעולם.

מ.

(ח"ב יט)

עקר התכלית והשלמות: הוא רק לעבד השם בתמימות גמור, בלי שום חכמות כלל וכו'.

מא.

(ח"ב מד)

זה כלל גדול ויסוד ועקר בעבודת-השם: להיות 'תם וישר' (איוב א, א) וכו', לעבד אותו יתברך בתמימות, בלי שום חכמות וחקירות כלל לא. גם מחכמות שיש בעבודת-השם בעצמו צריך להרחיק מאד.

כי כל אלו החכמות של העולם שיש להנכנסין ומתחילין קצת בעבודת-השם, אינם חכמות כלל, והם רק דמיונות ושטותים ובלבולים גדולים.

ואלו החכמות, מפילין מאד את האדם מעבודת-השם, דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר: "אם הוא יוצא בראוי במה שעושה?" - כי בשר-ודם אי-אפשר לו שיצא ידי חובתו בשלמות וכו'.

ובאמת, אחר כל החכמות, אפלו מי שיודע חכמות באמת, צריך להשליך כל החכמות, ולעבד השם בתמימות בפשיטות גמור בלי שום חכמות.

וזה היא החכמה הגדולה שבכל החכמות: "לבלי להיות חכם כלל". כי באמת אין חכם בעולם כלל, ואין חכמה ואין תבונה נגדו יתברך. והעקר הוא: "רחמנא לבא בעי" (סנהדרין קו: זהר תצא רפא:).

מב.

(ח"ב עח)

ויוכל לבוא לשמחה גדולה על-ידי תמימותו ואמונתו. כי חכמות אין

צָרִיכִין כָּלֵל, רַק אֲמוּנָה וְתַמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת
בְּלִי שׁוּם חֲכָמָה כָּלֵל.

כִּי 'חֲכָמוֹת' מְזִיקִים מְאֹד לְהָאָדָם,
וְהַחֲכָמִים נִלְכָּדִים בְּחֲכָמָתָן שֶׁל עֲצָמָם,
כִּי הַחֲכָמָה מַתְּעָה אוֹתוֹ מִחֲכָמָה לְחֲכָמָה,
וּמֵאוֹתָהּ הַחֲכָמָה לְחֲכָמָה אַחֲרֶת, וְכֵן מִחֲכָמָה
לְחֲכָמָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁנִּלְכָּד וְנִתְּעָה
בְּחֲכָמוֹת עֲצָמוֹ וְכוּ'. אֲשֶׁרֵי הַהוֹלֵךְ
בְּתַמִּימוּת.

מג.

(ח"ב קד)

עֵקֶר הַיְהוּדוּת, הוּא בְּפְשִׁיטוּת וּבְתַמִּימוּת
גְּמוּר, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת.

מד.

(שיחות-ה'ר"ן לב)

כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּתַמִּימוּת בְּאֲמוּנָה לְבַד
בְּלִי שׁוּם חֲקִירוֹת - יְכוּל לְזַכּוֹת
שְׂיַעֲזֹר לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, שְׂיָבוֹא לְבַחֲיַנֵּת
"רְצוֹן", שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִ'חֲכָמָה'.

כִּי בְּאֵמֶת 'חֲכָמָה-דְּקַדְשָׁה' הוּא לְמַעַלָּה
מִ'אֲמוּנָה', אֲבָל אֶפְרַיִם-פִּיכֵן אָנוּ
צָרִיכִים לְבְלִי לִילֵךְ בְּחֲכָמוֹת וּחֲקִירוֹת, רַק
בְּאֲמוּנָה לְבַד, כִּי 'אֲמוּנָה' הוּא דְבַר חֲזָק
מְאֹד.

וְאִזִּי כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּאֲמוּנָה לְבַד, בְּלִי
'חֲקִירוֹת וְחֲכָמוֹת' - אִזִּי זוֹכֵה לְבוֹא
לְבַחֲיַנֵּת 'רְצוֹן' שֶׁהוּא לְמַעַלָּה אֲפִלּוּ
מִחֲכָמָה.

דִּהְיִינוּ: שְׂיִזְכֶּה שְׂיִהְיֶה לוֹ רְצוֹן מִפְּלֵג חֲזָק
מְאֹד אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ בְּהַשְׁתַּוְקָקוֹת
נִמְרָץ מְאֹד, עַד שֶׁלֹּא יֵדַע מַה לַּעֲשׂוֹת כָּלֵל
מִגְדֵּל הַהַשְׁתַּוְקָקוֹת, וַיִּצְעַק וְכוּ' וְכוּ'.

מה.

(שיחות-ה'ר"ן נא)

גַּם חֲכָמוֹת אֵינָם כְּלוּם, רַק תַּמִּימוּת
וּפְשִׁיטוּת. גַּם בְּתַמִּימוּת אֲסוּר לִהְיוֹת
שׁוֹטָה, אֲבָל אֶפְרַיִם-פִּיכֵן חֲכָמוֹת אֵין
צָרִיכִים כָּלֵל.

מו.

(שיחות-ה'ר"ן קא)

כָּבֵד מְבֹאֵר כְּמָה פְּעָמִים: שְׂאִין צָרִיכִין
שׁוּם חֲכָמוֹת בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ,
רַק תַּמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת וְאֲמוּנָה.

וְאָמַר: שֶׁ'פְּשִׁיטוּת' הוּא גְבוּהַ מִן הַכֵּל. כִּי
הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּרוּךְ-הוּא, הוּא
בְּוֹדָאֵי גְבוּהַ מִן הַכֵּל. וְהוּא יִתְבָּרֵךְ הוּא
"פְּשׁוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת" (מוֹבָא כָּבֵד
בְּרֵאשׁוֹנִים).

מז.

(שיחות-ה'ר"ן רלה)

כָּבֵד מְבֹאֵר בְּ"לְקוּטֵי-תַנְיָנָא" (סִימָן מֵד):
שְׂרַבְנוּ ז"ל הַזֶּהִיר מְאֹד: "לְבְלִי
לְהַחְמִיר חֲמִרוֹת יִתְרוֹת בְּשׁוּם דְּבַר" וְכוּ'
וְכוּ'.

הָאֲרִיךְ בְּשִׂיחָה זֹו הִרְבֵּה אֶז, כִּי עֵקֶר
הָעִבּוּדָה בְּאֵמֶת הוּא תַמִּימוּת
וּפְשִׁיטוּת, לְהִרְבּוֹת בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים-
טוֹבִים, בְּלִי לְחַפֵּשׁ לְחַדֵּשׁ דּוֹקָא חֲמִרוֹת
יִתְרוֹת. רַק לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּמוֹנִים
וְכוּ'.

וְאָמַר אֶז: שְׂבִשְׁבִיל זֶה עֲזָבוּ הָעוֹלָם
'חֲכָמוֹת הַדְּקָדוּק' וְאֵינָם עוֹסְקִים בּוֹ
כָּלֵל, כִּי 'דְּקָדוּק' אֵין צָרִיכִין כָּלֵל, כִּי אֵין
צָרִיכִין לְדְקָדֵק עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר מִדָּאֵי לְבַקֵּשׁ
'חֲמִרוֹת יִתְרוֹת'.

ג.

(ספורי-מעשיות, מעשה ט מחכם ותם)

והאחד היה 'תם' ומחו היה נמוך וכו'.
ומחמת שהיה 'תם', למד הרבה
עד שקבל, ולא היה בקי בהאמנות בשלמות.
ונשא אשה, והיה מתפרנס מן המלאכה,
ומחמת שהיה 'תם', ולא היה בקי בהמלאכה
כל-כך, על-כן היה פרנסתו בדחק גדול
ובצמצום וכו'.

ומנהגו היה: שהיה תמיד בשמחה גדולה
מאד, והיה רק מלא שמחה
תמיד. והיו לו כל המאכלים וכל המשקאות
וכל המלבושים וכו'.

ושבח מאד את אותו המאכל: "כמה הוא
מתקן וטוב!" כאלו היה אוכל אותו
המאכל ממש.

ובאמת היה מרגיש באכילתו הלחם,
טעם כל מאכל ומאכל שהיה
רוצה, מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה
וכו'. והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד.

כשהיה גומר המנעל, ומנהסתם היה לו
שלוש קצוות וכו', היה לוקח
המנעל בידו והיה משבח אותו מאד, והיה
מתענג מאד ממנו וכו'.

ואצל העולם היה ללעג וכו'. והיה אותו
ה'תם' אומר: רק בלי ליצנות! וכו'.
וכשהיה רואה, שכונתם לליצנות, היה
אומר: "מה יהיה פשתהיה חכם ממני? הלא
אזי תהיה שוטה, פי מה אני נחשב?!
וכשתהיה חכם ממני, אדרבא, אזי תהיה
שוטה! וכו'.

והיה בעיני ה'חכם' לשחוק, ונדמה בעיניו
למשגע. ואמר לו ה'תם': "הלא סתם
בני-אדם שמתלוצצים ממני, הם שוטים, פי

והאריך בזה עוד. ואמר אז: "שאיך שום
דבר שיהיה חיוב בדוקא. ואם
לאו" וכו'.

מח.

(חיי-מוהר"ן קו)

רבנו ז"ל ביום חתנתו לפני החפה, הלך
וקרא כמה בני-הנעורים, ודבר עם כל
אחד ואחד ביחידות, ונסה אותם בחכמתו
היכן הם עומדים.

ואחר-כך קרא את רבי שמעון, והתחיל
לדבר עמו גם-כן בחכמה, כאלו
הוא רוצה חסו-שלום הבלי עולם-הזה. ורבי
שמעון עמד משתומם ולא השיב לו, כי הוא
לא חפץ באלה.

ענה רבנו ז"ל ואמר אליו: "וכי אין אתה
בן-אדם, מדוע אינך חפץ באלו
הדברים של עולם-הזה!" - השיב לו: "אני
איש תם וחפץ בתמימות!" - ענה רבנו ז"ל
ואמר לו: "כפי הנראה שיהיה הפרות גדול
בינינו" [ס'האט א פנים אז מיר וועלן זיך קענען].

מט.

(חיי-מוהר"ן תז)

אשרי מי שאינו יודע כלל מ'ספרי
המחקרים, והולך בתמימות, פי
"לא באלה חלק יעקב" (ירמיה י, טז).

ומרגלא בפומה דרבנו ז"ל לומר: פי טוב
להודות להשם על אשר שלח
לנו את נאמן ביתו, הוא משה רבנו עליו-
השלום, שהוציא אותנו מכל המבוכות, ונתן
לנו את התורה, וצוה עלינו להאמין בהשם
בלי שום חקירות כלל, ולקיים את כל דברי
התורה והמצוות בפשוטן. אשרי מי שזוכה
לילך בתמימות.

אם הפה חכמים מפני, הלא אדרבה הם שופטים, מפל־שפן חכם כמותה, ומה תהיה אם אתה חכם מפני?!
 ענה ה'תם' לה'חכם': "מי יתן שתבוא אתה על מדרגה שלי!"

השיב ה'חכם': זה אפשר להיות שאני אבוא על שלך, שינטל מפני השכל, או אהיה חולה, ואהיה נעשה משגע, כי הלא מה אתה? איש משגע! - אבל שאתה תבוא על שלי, זה אי־אפשר בשום אופן, שתהיה אתה חכם כמוני!"

השיב ה'תם': אצל השם יתברך הכל אפשר, ויכול להיות בהרף־עין שאני אבוא על שלך. ושחק החכם מפניו מאד וכו'.

כי ה'חכם' אינם רוצים לעשות 'ממנה על האזרות' - פן על ידי חכמתו ושכלו יוכל לבזוז האזרות, על־כן עושין ממנה על האזרות - 'תם' דוקא.

ועתה שנתרומם מזלו, ובא לו קצת הבנה - אף־על־פי־כן לא השתמש כלל בחכמתו, רק נהג בתמימותו כבראשונה, והנהיג את המדינה בתמימות באמת ובישר, ועולה לא נמצא בו וכו', כפי תמימותו באמת, בלי שום ערמה ומרמה וכו'.

ותכף עלה על דעתו: שחברו החכם אמר לו: "שאי־אפשר בשום אופן שהוא יבוא על שלי". והנה עתה כבר בא על חכמתו!

ואף־על־פי־כן, אף־על־פי שפבר היה יודע חכמות, לא היה משתמש עם החכמות כלל, רק נהג הכל בתמימותו כבראשונה וכו'.

ודבר המלך עם ה'תם' בתחלה מהנהגת המדינה, והוטב בעיני המלך מאד מאד, כי ראה: שהוא מתנהג בישר ואמת גדול, בלי שום עולה ומרמה וכו'. ואמר: "אני רואה שהוא חכם כזה, ואף־על־פי־כן מתנהג בתמימות כזה!"

וייטב בעיני המלך מאד מאד. ומנה המלך אותו: שיהיה מיניסטער (שר) על כל המיניסטערס (שרים) וכו'.

על־זה המעשה נאמרה התורה (לקוטי מוהר"ן ח"ב יט) המדברת מחכמות ותמימות: שעקר השלמות הוא רק תמימות ופשיטות וכו'. (ועין עוד שם באריכות בגדל מעלת התמימות ונגנות החכמות).

נא.

(לקוטי־הלכות, בית־הפנסת ה, לג)

אין 'שלמות', כי אם מי שזוכה ל'אמונה' ו'תמימות'. ועל־כן נקרא בשם 'תמים', כמו שכתוב (דברים יח, יג): "תמים תהיה עם ה' אלהיך" - כי פשמו בן הוא, כי 'תמים' פרושו 'שלם' - כי מי שזוכה ל'תמימות' באמת, זה עקר ה'שלמות'.

"אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר לא צויתו לדבר" (דברים יח, כ)
 - ענין נביא שקר -

נב.

(ח"ב ת, ח)

צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג אמת, להתקרב אליו. כי כל מנהיג ומנהיג יש לו בחינת 'רוח־נבואה' וכו'.

ועל-ידי בחינת ה'רוח-הקדש' שיש להמנהיג האמתי, שהוא בחינת 'רוח-נבואה' - נתחזק ונתתקן אצל כל המתקרבים אליו, האמונה האמתיות דקדשה. ונתתקן ונתברר בחינת ה'מדמה'. פי עקר 'תקון המדמה', הוא על-ידי בחינת 'רוח-נבואה'. ונתתקן ונתברר האמונה הקדושה.

על-כן כל המתקרבים ל'מנהיג-אמתי', זוכין לאמונה ישרה דקדשה.

וצריך לבקש מאד מהשם-יתברך: "שיזכה להתקרב למנהיג אמתי!" כדי שיזכה לאמונה אמתיות בשלמות.

פי כשמתקרבין חסוֹשֵׁלֹם ל'מנהיג של שקר', באין חסוֹשֵׁלֹם לאמונות-פזביות. פי 'מנהיג של שקר', הוא בחינת 'נביא השקר', בחינת (מלכים-א כב, כב-כג): "רוח שקר".

ועל-ידי-זה אדרבא, נתקלקל ה'מדמה', ובאים לאמונות-כזביות. ואזי ה'מדמה' מערב ומבלבל את האדם באמונות-כזביות. וזה בחינת 'זהמת-הנחש' וכו'.

נג.

(ח"ב טו)

אלו המתפארין עצמן בשקר בגדולות ונפלאות, וכאלו אין שום דבר נמנע מהם, והכל בידם, ויש מהם שהם 'מנהיגי הדור' - עקר פהם ויניקתם הוא רק מהצדיקים הגדולים וכו'.

פי יש צדיקים אמתיים גדולים במעלה, ויש להם פה קדוש, ודרפם לדבר גדולות ונפלאות וכו'.

ומחמת ההתפארות של אלו הצדיקים הגדולים - מזה בא: שנמצאים 'צבועים שקרנים' שמתדמים עצמן כקוד, ומתפארין עצמן גם-כן ממש באלו הלשונות של 'התפארות' שיוצא מפה קדוש של הצדיק-האמת.

ובעין שמצינו בנביאים: שירמיה היה מתנבא בשוק העליון (ירמיה מט, לה): "הנני שבר את קשת עילם" וכו', ו'חנניה בן עזור' נביא-שקר, היה מתנבא בלשון זה ממש להפך (שם כח, א-ב; סנהדרין פט.).

אבל הם עושים טובות להצדיקי-אמת. פי יש שנותנים צדקה, והם רשעים נואפים, והצדקה שלהם היא מזקת להצדיקי-האמת. ועל-כן היא טובה שנמצאים השקרנים הנ"ל, שעל-ידי-זה הרשעים פונים אליהם - פי השם-יתברך מכשיל את הרשעים שיתנו הצדקה שלהם לשקרנים הנ"ל, ועל-ידי-זה נצול הצדיק מהצדקה שלהם.

אבל מצדיקים פשוטים, עובדי-השם בפשיטות בתורה ותפלה ומעשים-טובים, אין להם שום פה, מאחר שהצדיקים בעצמן אינם מדברים גדולות, ומתנהגים בפשיטות בעבודה-תמה, על-כן אין להשקר והגדלות שלהם אחיזה בהם כל-כך.

וזהו ששאל רבי זירא את רב יהודה (שבת עז:): "מאי טעמא גמלא זוטא גנובתה, ותורי אריכא גנובתה?" [למה הגמל זנבו קצר, ושור זנבו ארוך?].

"גמלא" - זה בחינות הצדיק הפשוט, בחינת: "ולא הלכתי בגדלות ונפלאות. בגמל עלי אמו" (תהלים קלא, א, א-ב)

- כי הוא מתנהג בפשיטות, ואינו מדבר גדולות וכו', והוא רק פגמול עלי אמו'.

ו"זוטרי גנובתה" - זה בחינת (ישעיה ט, יד):
 "נביא ומורה שקר הוא הזנב".
 אלו הצבועים המשקרים, בחינת נביאי השקר, שאחזתם הוא רק בצדיקים הגדולים. אבל בהצדיקים הפשוטים בחינת גמלא, אין להם אחיזה כלל, וזהו: "זוטרי גנובתה".

וזהו: "תורי אריכא גנובתה" - בחינת הצדיקים הגדולים, בחינת (דברים לג, ז): "בכור שורו הדר לו" כנ"ל. ו"אריכא גנובתה" - הינו: שעקר יניקת הנביא ומורה השקר, שהוא הזנב, הוא רק אצלם כנ"ל.

וזהו שהשיב: "גמלא זוטרי גנובתה, משום דאכלי קוצי" [לפיכך הגמל זנבו קצר, כדי שלא ידבקו בה הקוצים].

הינו: שאלו הצדיקים הפשוטים, בחינת גמלא - "אכלי קוצי", שאוכלים ומכלים את הקוצים והחוחים הסובבים את השושנה העליונה, הדבור הקדוש - שלא יהיה להם יניקה מהדבור הקדוש. כי מעבודה פשוטה בתמימות אין להם יניקה כנ"ל, כי אינם יכולים להתדמות אליהם ולנהג שקר שלהם עליהם.

"ותורי אריכא גנובתה, משום דדירי באגמי ובעי לכרפושי בקי"
 [לפיכך השור זנבו ארוך, מפני שהוא נמצא במקומות מרעה, וצריך לנענע בזנבו, להבריח היתושים].

"דדירי באגמי" - הינו: שמקבלים דבור פיהם הקדוש מבעלי-צדקה, מבחינת (תהלים קיד, ח): "ההפכי הצור אגם מים".

"ובעי לכרפושי בקי" - בחינת יב"ק'.
 שצריכין לגרש ה"יבק" של הצדקה שנותנין רשעים וכו'.

ועל-כן הוא טובה גדולה מה שיונק מהם הנביא וכו', שהוא הזנב, שעל-ידיזה מגרשין הרשעים מעצמן - כי מכשילין אותן בשקרנים הנ"ל, שפונין אליהם ונותנין להם הצדקה, ונצולין הצדיקים, כנ"ל.

נד.

(ח"ב כב)

רז"ל קראו לענוה שאינו פראוי: חנפה, כמו שאמרו (סוטה מא:) על ירמיה הנביא, שהיה ענו נגד הנביא-שקר חנניה, ואמר לו בהכנעה (ירמיה כח, ז): "אמן, כן יעשה ה'". ואמרו רז"ל על-זה (סוטה שם): "כל המחניף וכו', לסוף נופל ביד בנו וכו'".

"לא תסיג גבול רעה אשר גבלו ראשנים"
 (דברים יט, יד) - ענין השגת גבול'

נה.

(ח"א, א, בסוף)

"ואציעה שאול הגג" (תהלים קלט, ח), זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון (משלי כב, כח): "אל תפ"ג גבול עולם" - שמשוג גבולו ומחזירו לאחוריו - בחינת ירידה, שנופל חס-ושלום ממדרגתו ונסוג אחר.

אף-על-פי כן יחזק עצמו, ואל יתיאש לעולם, כי גם שם נמצא השם-יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול הגג". וזה בחינת שם ס"ג כנ"ל.

"לא יקום עד אחד באיש לכל עון וכו', על-פי שני עדים או על-פי שלשה עדים יקום דבר" (דברים יט, טו)
"ועמדו שני האנשים" (דברים יט, יז)

"לא יקום עד אחד באיש לכל עון וכו', על-פי שני עדים או על-פי שלשה עדים יקום דבר" - פקודא דא: להעיד עדות בבית-דין וכו' - ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין (תענית יא): "מי מעיד על האדם, קירות ביתו" וכו' - מאי 'קירות ביתו', אינון 'קירות לבו', וישוב חזקיהו פניו אל הקיר" [ויתפלל] (ישעיה לח, ב) - ואוקמוה רבנן (ברכות י): "מלמד, שיתפלל חזקיהו מקירות לבו" וכו'. - ועוד, תרין סהדין: עמודא דאמצעייתא, וצדיק. ואינון ע"ה, ע' מן ש"מ, ע' ד' מן א"ד. ע"ד מן "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". (זהר' שופטים ערה.)

"ועמדו שני האנשים" - בעדים הכתוב מדבר. ולמד: שאין עדות בנשים. ולמד: שצריכין להעיד עדותן מעמד". (רש"י; שבועות ל.)

נו.

(ח"א ט, ב)

"שמרו עדתיו וחק נתן למו" (תהלים צט, ז).
'עדות' זה 'תפלה', כמו שכתוב
"שבטי יה עדות להדות לשם
ה". גם אמרו חז"ל (שבועות ל): "אין עדות
אלא בעמידה", ו'עמידה' זה 'תפלה', שאנו
מעידין על אחדותו.

נד.

(ח"א כב, י)

"עדות ה' נאמנה" (תהלים יט, ח). "עדות ה'" - שהם ה'עדיים' הנ"ל [נעשה ונשמע, בחינת תורה ותפלה], "נאמנה" - על-ידם נבנית ה'אמונה'.

נה.

(ח"א קמו)

"עדות ה' נאמנה מחבימת פתי" (תהלים יט, ח) - קנשה: איך התורה הנקראת 'אשה' יכולה להעיד, הלא "אשה פסולה לעדות" (שבועות ל. שלחן-ערוך חשן-משפט לה, יד).

והתרוץ על-זה: שהיא "מחבימת פתי" - בשביל זה יכולה להעיד.

כמו שמובא בחשן-משפט (שם ברמ"א):
"תקנת קדמונים הוא: דבמקום שאין אנשים, רגילים להיות נשים נאמנות".

וזה ידוע: שעקר תאוות הם בסתר,
בבחינת (משלי ט, יז): "מים גנובים ימתקו" וכו', ואין בני-אדם רגילים שם.

אבל התורה היא עומדת שם, וקוראת
אותו (שם שם, ד-טז): "מי פתי יסור
הנה" וכו' (זהר ויצא קסה. מקץ קצג. אהרי נח. ועוד),
ומחמת תשוקת תאוותו אינו שומע
קריאתה, ואחר גמר תאוותו, הוא מרגיש
תכף קריאתה, ומתחרט תכף על העברה.

וזאת ה'חרטה', זה בחינת: "מחבימת
פתי" - פי בשעת העברה היה בו
רוח-שטות, ואחר גמר העברה הטה אגו
לאמריה של התורה, והחכים ומתחרט.

בשביל-זה: ה'תורה', אף-על-פי שהיא
'אשה', יכולה להעיד! - פי
היא עומדת במקום שאין אנשים רגילים
שם בנ"ל.

נט.

(טיחות-הר"ן רמה)

בזה שזוכין לחדש הדין-שיי-תורה - רואין
התגלות אלקותו יתברך שממציא
מאין ליש.

פי בתחלה לא היה יודע ככל זאת החדוש,
רק עכשו הוא לוקח ושואב ממקור
**החכמה שהוא בחינת 'אין', הינו מ'אין-סוף'.
 ובזה אנו רואין בעיני השכל התגלות הבורא**
יתברך וכו'.

וְעַל־כֵּן ה'תּוֹרַת־הַקְּדוּשָׁה' היא 'עדות'
נֶאֱמָנָה עָלָיו יתְבַרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תהלים יט, ח): "עדות ה' נאמנה".

"לא תשחית את עצה וגו', כי ממנו תאכל,
ואתו לא תכרות" (דברים כ, יט)

ס.

(ח"ב פח)

צָרִיךְ לְזַהַר מְאֹד: שְׁלֵא לֶאֱכַל פְּרֵי שְׁלֵא
נִתְבַּשְׁלָה כָּל צֶרֶפָה. וְכֵמוֹ "שְׁאֲסוּר
לְקַץ אֵילָן בְּלֵא זְמַנוֹ" (בבא-בתרא כו.), כֵּן אֲסוּר
לְתֹלֵשׁ פְּרֵי קֹדֶם בְּשׂוּלָה, וְכֵן אֲסוּר לֶאֱכֹלָה.

וְהָאוֹכֵל פְּרֵי קֹדֶם גָּמַר בְּשׂוּלָה, יְכוּלָה
לְהִזִּיק לוֹ מְאֹד לְנִשְׁמָתוֹ - כִּי
יֻכַּל לֶאֱבֹד נַפְשׁוֹ עַל־יְדֵי־זֶה וְכו'.

וְדַע: כִּי גַם כְּשֶׁמְבַשְׁלִין הַפְּרוֹת בְּבֵיתוֹ אֵינוֹ
מוֹעִיל לָזֶה. אֲבָל אִם הַפְּרוֹת שְׁלֵא
נִתְבַּשְׁלוּ כָּל צֶרֶפֶן עַל הָאֵילָן, הֵם מְנַחִים אֵיזָה
זְמַן עַד שֶׁנַּעֲשִׂין מְבַשְׁלִין מְאֹלֵיהֶן בְּתֹלוֹשׁ -
זֶה מוֹעִיל, וּמִתֵּר לֶאֱכֹלְךָ וְכו'.

וְאִם מְבַרַךְ הַבְּרָכָה שֶׁל הַפְּרִי, בְּכוּנָה
וּבִירְאֵת־שָׁמַיִם - אֲזִי יֻכַּל לְהַנְצִיל מִזֶּה
וְכו'.

סא.

(ספר-המדות, עניני האסור 'שלא לקץ אילנות')
[א] יִשְׁמַר אָדָם אֶת־עֲצָמוֹ, מִלְּקֹץ אֵיזָה
אֵילָן בְּלֵא זְמַנָּה, כִּי זֶה מִזִּיק לְגִדּוּל־בָּנָיִם'
(בנים כ).

[ב] כָּשֶׁם שְׁאֲסוּר לְהַרְגַּ אָדָם, כֵּן אֲסוּר לְקַץ
אֵילָן מֵאֲכָל קֹדֶם זְמַנוֹ (בנים כג).

[ג] צָרִיךְ לְהִזָּהַר בְּבִנְיַי הַבַּיִת, שְׁלֵא יִהְיֶה
בְּבִנְיָנוּ, עֵץ מְאִילָנֵי הָעוֹשִׂין פְּרוֹת (בית ח"ב ד).

סב.

(חיי-מוהר"ן תקלה)

מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה: בְּעֵת שְׁהִיָּה בְּדַרְךְ, שְׁהִיָּה
יָשָׁן בַּחוּץ עַל מִטָּה, וְהִתְחִיל
לְצַעֵק מְאֹד בְּתוֹךְ הַשָּׁנָה, וְרָצוּ כָּלֶם אֵלָיו
וְהִקִּיץ.

וְנִכְנַס לְבַיִת, וּפְתַח סֶפֶר, וְאָמַר: שְׁמָצָא
שָׁם מְבֹאָר אוֹתוֹ הָעֵנָן: כִּי אוֹתוֹ
הַבַּיִת, הֵינִי: קָרַעַטְשָׁמַע [אֲכַסְנִיא] - הָיָה בְּנוֹי
מִחֻדָּשׁ, מַעֲצִים יוֹנְקִים שְׁלֵא נִזְקְנוּ עַדִּין.

וְאָמַר: שִׁפְתַּח אֶת אוֹתוֹ הַסֶּפֶר, כְּמַדְמָה
שְׁהִיָּה מְדַרְשׁ, וְהָיָה כְּתוּב בְּמִקּוֹם
זֶה: "כְּשֶׁקּוֹצְצִין אֵילָן קֹדֶם זְמַנוֹ, כָּאֵלוֹ
הוֹרְגִין נַפְשׁוֹ" (עין בבא-בתרא כו.).

וּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה כֶּף הָיָה: שֶׁכְּשִׂישָׁן חֵלֶם לוֹ
שִׁמְנָחִים סְבִיבֵי הַרוּגִים, וְנִתְפַּחַד
מְאֹד. בְּתוֹךְ כֶּף הַסֶּתֶפֶל וְרָאָה: שִׁמְנָחִים אֲצֻלוֹ
וְכוּ, וְהִתְחִיל לְצַעֵק מְאֹד עַד שֶׁנִּתְקַבְּצוּ כָּלֶם
אֵלָיו, כְּנִי ל.

"כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה" (דברים כ, יט)

סג.

(ח"א קסא)

ה'מַחְלֶקֶת', מְגִבִּיה וּמְרִים אֶת הָאָדָם.
"כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה"
(דברים כ, יט). וְהִנֵּה עֵץ הַמִּנְחָה עַל הָאָרֶץ, אִי־
אֶפְשָׁר לוֹ לְהִגְבִּיָה אֶת־עֲצָמוֹ, כִּי־אִם עַל־יְדֵי
שְׁבָאִין עָלָיו מִיָּם שׁוֹטְפִין, אֲזִי הַמַּיִם מְרִימִין
וְנוֹשְׂאִין אֶת הָעֵץ. וְה'מַחְלֶקֶת' נִקְרָא 'מַיִם',

כְּמוֹ שִׁכְתוּב (תהלים פח, יח): "סְבוּנֵי כַמִּים כָּל הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יַחַד".

אֲמַרִי אֲנָשִׁי, לְמַתָּא יִרְקָא, יִרְקָא שְׁקַל".
(מנחות פה.)

(רש"י: "אמרו ליה יוחני וממרא" - ראשי מכשפים של מצרים, למשה-רבנו, כשהתחיל לעשות האזרות לעיני פרעה, שהיו סבורין שהיה עושה אותם על-ידי כשוף.

"תבן אתה מכניס לעפרים" - 'עפרים' שהוא מקום הרבה תבואה, אתה מביא לשם תבואה למכור, בתמיהה? כך ארץ-מצרים שהיא מלאה כשפים, אתה בא לשם לעסק בכשפים!?

"אמר להם למתא ירקא, ירקא שקל" - לעיר שגדל שם ירק הרבה, הבא ירק שלך למכר, לפי שמתקבצין שם הפל לקנות. הם אמרו לו דברי לצנות, והוא השיב להם בענינם).

"תבן" - זה בחינת 'תבונה', כמו שכתוב (משלי ב, יא): "תבונה תנצרך". שהם הבינו: שמשנה רוצה להכניס 'תבונות התורה' בישראל.

ועל-כן שאלו: "כי בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום, הם משולים לעפר" (ספרי עקב יא), ואיך יוכל להביאם למדרגה גבוהה לתבונות התורה".

וזה: "תבן" - לשון 'תבונות התורה'. "אתה מכניס לעפרים" - זה בחינת 'עפר', הינו 'מדרגה פחותה'.

השיב להם: "אמרי אנשי למתא ירקא, ירקא שקל" - שעל-ידי ה'אמירות' והדבור של איש הישראלי, יאיר לו הדבור לכל המקומות שצריך לעשות תשובה, שיוכל לעשות תשובה.

וזהו: "למתא ירקא" - למקומות שצריך לעשות תשובה. "ירקא" - הוא בחינת 'תשובה', כמו שאמרו במדרש (בראשית-רבה מג, ב על בראשית יד, יד): "וירק את הניכיון, אוריקן בפרשת שופטים" [ויגן במה שכתוב בפרשת שופטים, שהוריקן מעברות שבגדם].

סד.

(חיי-מוהר"ן תב)

פַּעַם-אַחַת הָיוּ אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנו קוֹבְלִים לְפָנָיו: "שִׁקְשָׁה לָהֶם לְסַבֵּל עֵינַי הַמַּחֲלֶקֶת וְהַרְדִּיפוֹת!"

עָנָה וְאָמַר לָהֶם: "תֵּאֱמִינוּ לִי: שֵׁישׁ בְּיָדִי כַּח לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם עִם כָּל הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוֹם חוֹלֵק עָלַי! - אֲבָל מַה אֶעֱשֶׂה, שֵׁישׁ מְדַרְגּוֹת וְהִיכָלוֹת פְּאֵלוֹ, שְׂאִי-אֶפְשָׁר לָבֵא אֵלֵיהֶם רַק עַל-יָדֵי מַחֲלֶקֶת שְׁחוֹלְקִין עָלָיו" וכו'!

וְאָמְרוּ רַז"ל (סנהדרין ז): "האי תגרא דמ'א לבדקא דמ'א, שנאמר (משלי יז, יד): 'פוטר מים ראשית מדון'".

(רש"י: כשהנהר גדל, פעמים שהוא יוצא לשדות שעל אנפיו כעין נגרים וצנורות קטנים, ואם אינו סותמו מיד, הולך ומרחיב ושוב אינו יכול לסותמו, והינו דקאמר קרא: 'פוטר מים ראשית מדון', כלומר: ראשית מדון ומריבה דומה לפוטר מים. 'פוטר', פותח).

וּכְתִיב (דברים כ, יט): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה". וְעֵץ הַשָּׁדֶה' (שקורין: 'ביימל'), כָּל מַה שִּׁשׁוּפְכִין מִים סְבִיבוּ בִּיּוֹתֵר, הוּא גָדַל בִּיּוֹתֵר.

"מי האיש הירא ורך הלבב, ילך ויטב לביתו, ולא ימס את לבו אחיו כלבבו" (דברים כ, ח)

הירא מעברות שבגדו. (רש"י, סוטה מג.)

סה.

(ח"א יא, א)

"שאלו יוחני וממרא למשה: תבן אתה מכניס לעפרים, והשיב להם:

היגו: 'שִׁזְרָזְם לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה', כִּי פִּרְשַׁת שׁוֹפְטִים נֹאמַר עַל 'תְּשׁוּבָה' (דְּבָרִים כ, ח): "מִי הָאִישׁ הִירָא וְרַךְ הַלֵּבָב", "הִירָא מַעֲבְרוֹת שְׁבִידוֹ" (סוֹטָה מג).

וְזֶה: "יִרְקָא שְׁקַל" - בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל - שֶׁהַדְּבוּר יֵאִיר לוֹ שְׁיֻכַּל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל.

סו.

(ח"ב מג)

עַל-יְדֵי חֲלִישׁוֹת הַלֵּב, נוֹפְלִים פְּחָדִים עָלָיו. - כִּי הַגְּבוּר אֵין לוֹ שׁוֹם פְּחָד, וְעַקֵּר הַגְּבוּרָה הוּא בְּלֵב, דְּהֵינּוּ: מִי שְׁלֵבוֹ חֶזֶק, אֵינּוּ מִתִּירָא מִשׁוֹם דְּבַר, וְרַץ לְתוֹךְ קִשְׁרֵי הַמִּלְחָמָה, וּמִתְגַּבֵּר עַל-יְדֵי חֶזֶק וְאִמְץ לְבוֹ. וְכֵן לְהַפְּדֵי: 'רַבִּי לֵבָב' הֵם מִתְפַּחְדִּים.

וְזֶה שְׁכָתוּב (דְּבָרִים כ, ח): "אִישׁ הִירָא וְרַךְ הַלֵּבָב", פִּרַשׁ רַש"י: "הִירָא" וְכוּ' [הִירָא מַעֲבְרוֹת שְׁבִידוֹ. סוֹטָה מד.] - כִּי עַל-יְדֵי "רַךְ לֵבָב", עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתִּירָא.

"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם קְרִבִּים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אִיבִיכֶם, אֵל יֵרֶךְ לְבַבְכֶם, אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּחְפְּזוּ וְאֵל תַּעֲרִצוּ מִפְּנֵיהֶם" (דְּבָרִים כ, ג)

סז.

(שיחות הר"ן קכ)

"חֶזֶקוּ וַיִּאֲמָץ לְבַבְכֶם כָּל הַמִּיחָלִים לָהּ" (תְּהִלִּים לא, כח) - "כָּל הַמִּיחָלִים" דִּיקָא. אֲפֹלוּ אִם אֵינְכֶם זֹכִים לְשׁוֹם קִדְשָׁה וְעִבּוּדָה חִסּוֹשְׁלוֹם, רַק 'מִיחָלִים' לְבַד - אִף-עַל-פִּי-כֵן 'חֶזֶקוּ וַיִּאֲמָצוּ', וְאֵל תִּפְּלוּ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַע-עוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה.

כִּי אֵין רָעָה גְּדוּלָּה מִנְפִּילָה. וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוּ רַז"ל (סוֹטָה מב.) לְעַנְיָן מִלְחָמָה הַגְּשָׁמִיּוֹת עַל פְּסוּק (דְּבָרִים כ, ג): "אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּעֲרִצוּ" וְכוּ', "אֵל תִּירָאוּ מִשְׁפַּעַת הַקְּלָגָסִים, וְאֵל תַּעֲרִצוּ מִקּוֹל הַקְּרָנוֹת" וְכוּ'.

שְׁכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עוֹבְרִים עַל מִי שֶׁחָפֵץ לְכַנֵּס בְּעִבּוּד-תְּהִיָּה, שְׁכַמָּה מִיָּנִי מִלְחָמוֹת וּפְחָדִים וְשְׁפַעַת הַקְּלָגָסִים [רַבּוּי גְּדוּדֵי הַחִילָיִם] וְקוֹל הַקְּרָנוֹת [שְׁתוֹקְעִים בְּשׁוֹפְרוֹת לְהַפְחִידֵם] וְכוּ' וְכוּ', עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְצָרִיךְ לְעִמּוֹד עַל עִמּוֹדוֹ, לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ בְּשׁוֹם אַפֵּן בְּעוֹלָם, וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה תָּמִיד, וְלְבָלִי לְהַתְּרַחֵק וּלְנוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ חִסּוֹשְׁלוֹם, וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוּ רַז"ל לְעַנְיָן מִלְחָמָה (שָׁם מד): "שִׁתְּחַלַּת מִפְּלָה, נִיסָה". "כִּי אָנָּה מִפְּנֵיךְ אֲבָרָה. אִם אִפְסָק שְׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאֲצִיעָה שְׁאוֹל הַנֶּדֶךְ" וְכוּ' (תְּהִלִּים קלט, ז' ח) כִּי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל-מְקוֹם.

סח.

(לקוטי-הלכות, גלוח ג, ט)

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁהָיָה הַפֶּהֶן מְזַהֵר אֶת הָעַם כְּשֶׁנִּכְנְסוּ לַמִּלְחָמָה (דְּבָרִים כ, ג): "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם קְרִבִּים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אִיבִיכֶם, אֵל יֵרֶךְ לְבַבְכֶם וְכוּ'". וְדָרְשׁוּ רַז"ל (סוֹטָה מב.): "אֲפֹלוּ אֵין בְּכֶם זְכוּת אֲלָא מַה שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל' - אַתֶּם רְאוּיִים לְנִצָּח אֶת אוֹיְבֵיכֶם וְכוּ'".

כִּי כָּל הַמִּלְחָמוֹת שְׁבַע-עוֹלָם, מְרַמְזִין עַקֵּר עַל 'מִלְחַמַת הַיְצִרָה-הָרַע'. כִּי אֲפֹלוּ הַמִּלְחָמוֹת שֵׁישׁ לְאֶחָד בְּגִשְׁמִיּוֹת עִם שׁוֹנְאִים וְאוֹיְבִים - הַכֹּל הוּא בְּחִינַת 'מִלְחָמוֹת הַיְצִרָה-הָרַע', כִּמּוֹ שְׁאֲמָרוּ רַז"ל (סִנְהֶדְרִין קג, וּבְרַש"י

(שם): "בַּשֵּׁם שֵׁיֵשׁ לְאָדָם צָרִים לְמִטָּה, כִּי יֵשׁ לוֹ צָרִים לְמַעַלָּה". ועל־כֵּן עַקֵּר הַמִּלְחָמָה, הוּא 'מִלְחָמַת הַיִּצְרָה־רַע'.

וְזֶה שֶׁהִזְהִיר הַכֹּהֵן קִדְם שֶׁנִּכְנְסוּ לְ'מִלְחָמַת־הַשֵּׁם': לְנִצַּח אֶת הָאוֹיְבִים וְהַסְטְרָא־אֲחָרָא שֶׁסָּבִיב הַקְדוּשָׁה, סָּבִיב אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַשּׁוֹנְאִים, הַמוֹנְעִים וְהַמְעַכְבִּים מִדְּבָרִים שֶׁבִקְדָשָׁה.

וּכְשֶׁאָדָם נִכְנֵס לְהִלָּחֵם עִמָּהֶם, אֲזִי הוּא בְּסַכָּנָה גְדוֹלָה חִסּוֹשְׁלוֹם, כִּי מִתְעוֹרֵר עָלָיו כְּמִתְעוֹרְרֵי חִסּוֹשְׁלוֹם, וְרוֹצִים לְהַפִּיל אוֹתוֹ מֵעֲבוֹדָתוֹ לְגַמְרֵי חִסּוֹשְׁלוֹם.

וְזֶהוּ עַקֵּר הַמִּלְחָמָה: שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְחַזֵּק, לְעִמּוּד עַל רַגְלָיו, לְבַל יִפֹּל מֵעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ חִסּוֹשְׁלוֹם, וְאִזּוֹ בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְנִצָּחָם וּלְשִׁבְרָם וּלְבִטְלָם.

אָבֵל בְּמָה יִהְיֶה בְטָחוֹנוֹ חֶזֶק שְׂלֵא יִפֹּל מֵעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ חִסּוֹשְׁלוֹם? - הָעַקֵּר הוּא רַק ה'אֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה! - שֶׁכְּשֶׁהוּא חֶזֶק בְּה'אֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בּוֹדָאֵי אֵינן לוֹ לְהִתְיָרָא מִשּׁוֹם מִלְחָמָה, וְשׁוֹם נִסְיוֹן שֶׁבְּעוֹלָם.

וְזֶהוּ: "שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם קָרְבִים הַיּוֹם לְמִלְחָמָה" וְכוּ', "בְּזִכּוֹת שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל לְבַד" - הֵינּוּ זִכּוֹת וְכַח ה'אֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה' - בְּזֶה לְבַד אַתֶּם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב לְמִלְחָמָה בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת! - כִּי מֵאֲחֵר שֶׁאַתֶּם חֶזְקִים בְּאֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שׁוֹב אֵינן לְכֶם לְהִתְיָרָא כָּלֵל מִשּׁוֹם מִלְחָמָה שֶׁבְּעוֹלָם.

וְזֶהוּ (דְּבָרִים שָׁם): "אֵל יִרְךָ לְבַבְכֶם, אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּעֲרִצוּ וְאֵל תַּחֲפְזוּ מִפְּנֵיהֶם". "אֵל תִּירָאוּ מִשְׁעֵטַת סוֹסִים,

וְשִׁפְעַת הַקִּלְגָּסִים, וְקוֹל הַקְּרָנוֹת" (סוֹטָה מב.).

הֵינּוּ: עֲנִינֵי 'תַּכְּסִי מִלְחָמָה' שֶׁעוֹשִׂין הַשּׁוֹנְאִים לְהַפְחִיד וּלְאִים עַל שֶׁנִּכְנְסוּ. וְכָל הַבְּחִינּוֹת הַלְלוּ יֵשׁ בְּ'מִלְחָמַת הַיִּצְרָה־רַע', וְהוּא יְדוּעַ לְמִי שֶׁהִתְחִיל לְכַנֵּס קֶצֶת בְּ'עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם' וּבְ'מִלְחָמַת הַיִּצְרָה־רַע', אֲפִלּוּ אָדָם פְּשׁוּט לְגַמְרֵי.

כִּי דָרָךְ הַבְּעַל־דָּבָר וְהַסְטְרָא־אֲחָרָא: לְאִים וּלְהַפְחִיד עַל הָאָדָם מְאֹד מְאֹד, וְלְהַכְבִּיד עָלָיו עֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד.

וּמִחָמַת זֶה נִמְנְעוּ רַבִּים מִלְּהִתְחִיל לְכַנֵּס בְּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִחָמַת הָאִיּוֹמִים וְהַכְּבִדוֹת הַלְלוּ וְכִיּוֹצֵא בָהֶם. וְזֶה בְּחִינַת "שִׁעֲטַת סוֹסִים, וְשִׁפְעַת הַקִּלְגָּסִים, וְקוֹל הַקְּרָנוֹת" וְכוּ'.

אָבֵל הָעַקֵּר בְּעֲבוֹדַת־הַשֵּׁם: שְׂלֵא יִתְפַּחַד הָאָדָם כָּלֵל. וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב מו): "שֶׁבְּעוֹלְמֵהָזֶה הָאָדָם צָרִיךְ לְעִבֵּר עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד, וְהָעַקֵּר הוּא שְׂלֵא יִתְפַּחַד הָאָדָם כָּלֵל".

וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת לְעִבֵּר עַל הַגֶּשֶׁר צַר בְּשָׁלוֹם בְּלִי פַחַד: הוּא ה'אֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה' כַּנ"ל, בְּחִינַת: "שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם קָרְבִים הַיּוֹם לְמִלְחָמָה". "בְּזִכּוֹת שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל" - הֵינּוּ 'אֱמוּנָה' כַּנ"ל.

וְשׁוֹב: "אֵל יִרְךָ לְבַבְכֶם, אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּעֲרִצוּ וְאֵל תַּחֲפְזוּ מִפְּנֵיהֶם. כִּי ה' אֵלְכֵיכֶם הֵהוֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְכוּ'" (דְּבָרִים שָׁם, גִּיד), כַּנ"ל.

"כי ימצא חלל באדמה" (דברים כא, א)

סט.

(ח"א רעז)

'חלול שבת', הוא בחינות 'חלל', בחינת 'הסתלקות', בחינות (דברים כא, א): "כי ימצא חלל באדמה".

"ומי שמתה אשתו הראשונה, פסיעותיו מתקצרות" (סנהדרין כב.), ו'שבת' היא בחינת 'אשתו ראשונה', בחינת (בראשית רבה יא, ח): "בנסת ישראל הוא בן-זוג של שבת".
(עין בפנים באריכות בענין שבת).

וזהו (תהלים קיח, ו): "ה' לי לא אירא" וכו'.
הינו בנ"ל - כמו שכתוב: "ה' לי" -
דהינו: שאני מאמין בהשם-יתברך באמונה
שלמה, והשם עמדי תמיד, כי "מלא כל
הארץ כבודו" (ישעיה ו, ג) - שוב (תהלים שם):
"לא אירא מה יעשה לי אדם", בנ"ל.

כי מאחר שיש להאדם אמונה חזקה,
בדאי ינצח כל המלחמות, וסוף כל סוף
אשוב להשם-יתברך באמת, בחינת (איכה ג,
כא): "זאת אשיב אל לבי עליכן אוהיל",
בנ"ל.

לקוטי תפלות

פרשת שופטים

מפתח התפלות

תהיה עם ה' אלקיך" - שנוצפה לבטל שכלנו, נגד שכל ודעת צדיקים האמתיים, ולקיים דבריהם כל היוצא מפיהם, ככל אשר יורו אותנו, ולקיים "לא תסור" וכו'; ושנוצפה להתנהג בתמימות (ח"א קיג).

[ה] "אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר לא צויתיו לדבר" (דברים יח, כ) - ענין 'נביא שקר'. "לא ימצא בך וגו', מעונן ומנחש ומכשף. תמים תהיה עם ה' אלקיך. כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם, אל מעננים ואל קסמים ישמעו, ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך" - שנוצפה להתקרב לצדיקים אמתיים שיש להם 'רוח נבואה', ולהנצל מ'מנהיגים של שקר', 'נביאי השקר'; ונוצפה להתרחק מדרכי המנחשים והקוסמים בכל מיני הרחקות, ולא יהיה לנו אמונות פוזביות, ולהיות תמים עם ה' אלקינו. (ח"ב ח).

[ו] "תמים תהיה עם ה' אלקיך" - שנוצפה לתמימות באמת, ולאמונה שלמה בלי שום חקירות (ח"ב ז).

[א] "אשימה עלי מלך" - שנוצפה למלך אחד ורועה אחד, הוא משיח בן דוד מלך ישראל; ושיתגלה מלכות השם, ותמלך אתה מהרה לבדך (ח"א לה).

[ב] "והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו וגו'. לבלתי רום לבבו מאחיו, ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל, למען יאריך ימים על ממלכתו" - שנוצפה לקרות החי-חיים על-ידי התורה הקדושה; ולהמשיך עלינו על-ידי-ידי חיים טובים וארפים, לתוך המלכות שלנו שיש לכל אחד ואחד; ונוצפה להשיב ולהחזיר כל המלוכה והממשלה להשם-יתברך, לבלי להשתמש עם המלכות לצרכינו כלל (ח"א נו).

[ג] "ושמרת לעשות ככל אשר יורה. לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" - שנוצפה להאמין בצדיקים וחכמים האמתיים בתכלית השלמות, ולקיים דבריהם כל היוצא מפיהם, ככל אשר יורו אותנו, ולקיים "לא תסור" וכו' - שלא לזוז מדבריהם ימין ושמאל (ח"א נז).

[ד] "ושמרת לעשות ככל אשר יורה. לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". "תמים

וְתַעֲזֹר לִי וְתוֹשִׁיעֵנִי לְעֶסֶק בְּהַתּוֹרָה
הַקְדוֹשָׁה בְּפֶה מְלֹא, לְהוֹצִיא
דְּבַר־תּוֹרָה בְּפִי בְשָׁלְמוֹת. וְתִתֶּן לָנוּ כַח
לְקָרוֹת אוֹתָךְ חַי הַחַיִּים, עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה
הַקְדוֹשָׁה אֲשֶׁר הִיא שְׁמֶךְ.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה, לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ
עָלֵינוּ חַיִּים טוֹבִים
וְאַרְפִּים מֵאֲתָךְ, כִּי אַתָּה חַי הַחַיִּים, וְאַתָּה
מַחֲיֶה כָּל הָעוֹלָמוֹת מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף, עַל־
יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה אֲשֶׁר הִיא שְׁמֶךְ, כִּי
הִיא חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ.

וְתוֹכְנוּ לְקַבֵּל חַיִּים בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה,
עַל־יְדֵי הַמִּדּוֹת וְהַכְּלִים
הַקְדוֹשִׁים, הַנַּעֲשִׂים עַל־יְדֵי הַפְּרָשִׁיּוֹת,
וְהַפְּסוּקִים, וְהַסְּדָרִים, וְהַתְּבוּנוֹת,
וְהַטְּעָמִים, וְהַנְּקֻדּוֹת, וְהַתְּגִין, וְהָאוֹתִיוֹת,
שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה. וְנִזְכָּה עַל־יָדֶם,
לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְפִּים, וְרַחֲמִים וְשָׁלוֹם
וְדַעַת דְּקֻדְשָׁה.

וְתַעֲזֹרְנוּ, שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים
וְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת שְׁלָנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד
אִיזָה חֶלֶק בְּבַחֲיַנַּת מְלָכוֹת, בְּאַתְגָּלְיָא
וּבְאַתְכַּסְיָא.

וְלֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמְּלָכוֹת שְׁלָנוּ לְצַרְךָ
עֲצָמֵנוּ כָּלֵל, וְלֹא תִהְיֶה הַמְּלָכוֹת
אֲצִלָּנוּ כְּעֶבֶד, רַק נִזְכָּה שְׁתַּהַיֶּה הַמְּלָכוֹת
אֲצִלָּנוּ בֶן־חֹרִין, וְלֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ עִם
הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה שְׁלָנוּ שְׂיֵשׁ לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד, כִּי אִם לְשִׁמְךָ וּלְעִבּוֹדְתָךְ לְבַד
בְּאַמֶּת.

☪ [א] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א לַה ☪

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א לַה, 'אֲשֶׁר־יֵהָעֵם, זְרָקָא')

"אֲשִׁימָה עָלַי מֶלֶךְ" (דְּבָרִים יז, יד)

שְׁנִזְכָּה לְמֶלֶךְ אֶחָד וְרוּעָה אֶחָד, הוּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל; וְשִׁיתְּגַלֶּה מְלָכוֹת הַשָּׁמַיִם, וְתִמְלֹךְ אַתָּה מֵהֵרָה לְבַדְךָ

וּכְפֹא דָוִד מֵהֵרָה תְּכִיֵן, וְיִהְיֶה הַשָּׁמַיִם
שָׁלוֹם וְהַכְּפֹא שָׁלוֹם, וְתִתֶּן לָנוּ
מֶלֶךְ אֶחָד וְרוּעָה אֶחָד כְּלַבְבְּךָ, הוּא
מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל.

וְתִתְּנֶנָּה מְלָכוֹתְךָ עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם,
וְתִתְּגַדֵּל וְתִתְּנֶנָּשָׂא וְתִתְרוֹמֵם
אֲמוֹנָתְךָ וּמְלָכוֹתְךָ, לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, עַל
כָּל יְצוּרֵי עוֹלָם, וְכֻלָּם יִכְסְפוּ וְיִשְׁתַּוְּקֶקוּ
לְאַמוֹנָתְךָ הַקְדוֹשָׁה.

וְתִמְלֹךְ אַתָּה יְהוָה מֵהֵרָה לְבַדְךָ עַל־כָּל
מַעֲשִׂיךָ, כִּי הַמְּלָכוֹת שְׁלָךְ הִיא,
וּלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כְּפִתּוּב
בְּתוֹרָתְךָ: "יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד."
וְנֹאמַר: "וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל הָאָרֶץ,
בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד."

☪ [ב] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א נו ☪

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א נו, 'זִבְיוֹם הַבְּפוּרִים')

"וְהִיְתָה עִמּוֹ זְרָקָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיּוֹ וְגו'. לְבַלְתִּי
רוּם לָבְבוּ מֵאַחֲיוֹ, וּלְבַלְתִּי סוּר מִן הַמְּצוּהָ יִמִּין
וְשִׁמְאֵל, לְמַעַן יֵאָרֶיךָ יָמִים עַל מְמַלְכָתוֹ"
(דְּבָרִים יז, יט-כ)

שְׁנִזְכָּה לְקָרוֹת הַחַיִּים־הַחַיִּים עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה;
וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ עַל־יְדֵי־זֶה חַיִּים טוֹבִים וְאַרְפִּים,
לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת שְׁלָנוּ שְׂיֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד; וְנִזְכָּה
לְהַשִּׁיב וּלְהַחְזִיר כָּל הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה לְהַשָּׁמַיִם־
יְתְבָרְךָ, לְבַלִּי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמְּלָכוֹת לְצַרְכֵינוּ כָּלֵל

וּתְחַנְּנוּ מֵאֵתְךָ שְׁכַל וְדַעַת דְּקִדְשָׁהּ,
שְׁנֹזְכָה לִידַע אֵיךְ לְהִזְהִיר
וּלְהוֹכִיחַ אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵם תַּחַת
מִמְשַׁלְתֵּנוּ, הֵן בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְאֲנָשֵׁי
בֵּיתֵנוּ, הֵן אַחֵינוּ וְרַעֵינוּ וְשָׂאֵר אֲנָשִׁים
הַסָּרִים לְמִשְׁמַעֲתֵנוּ.

כִּלְמֵם נִזְכָּה לְהוֹכִיחֵם וּלְהִזְהִירָם בְּתוֹרַת
יְהוָה, שִׁישׁוּבוּ אֶל יְהוָה בְּאֵמֶת,
וְלֹא יִלְכוּ אַחֲרֵי "שְׂרִירוֹת לְבָם הָרַע", רַק
יִסְתַּכְּלוּ עַל-עַצְמָם, וְיַחֲוִסוּ עַל נַפְשָׁם,
לְדַבֵּק עַצְמָם בְּדַרְכֵי תוֹרַת יְהוָה תָּמִיד,
לְסוּר מֵרַע וּלְעֲשׂוֹת טוֹב, "וּלְבַלְתִּי סוּר מִן
הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמָאל".

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְיַלְנוּ וְתִגַּן בְּעַדְנוּ, שְׁלֹא
יִזִּיק לָנוּ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם,
הַמְּלָכוֹת וְהַמְּשָׁלָה שְׁלָנוּ, רַק נִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים טוֹבִים וְאַרְכִּים לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת.

וְנִזְכָּה לְהַשִּׁיב וּלְהַחְזִיר כָּל הַמְּלוּכָה
וְהַמְּשָׁלָה לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, לְבִלִּי
לְהַשְׁתַּמֵּשׂ עִם הַמְּלָכוֹת לְצַרְכֵּינוּ כָּלֵל, כִּי
אִם לְשִׁמְךָ לְבַד בְּאֵמֶת, כָּמוֹ שְׁפָתוֹב:
"וְהִיְתָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה".

"יְהוָה אֱלֹהֵי אֶתְּהָ אַרְוֹמְמֶךָ, אוֹדָה שְׁמֶךָ
כִּי עָשִׂיתָ פְּלֹא, עֲצוֹת מִרְחוֹק
אֲמוּנָה אֲמֵן". כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים בְּחַרְתָּ
בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ
מִלְּכָנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ.

וְתִתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת תּוֹרַתְךָ
הַקְּדוּשָׁה, תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה
שְׁבַע-לִפֶּה, וְצוֹיֶת עָלֵינוּ לְהֵאֲמִין בְּצַדִּיקֶיךָ
וּחְכָמֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, וּלְהִתְקַרֵּב אֲלֵיָהֶם,
וּלְהִתְדַבֵּק בָּהֶם, וּלְקַיֵּם דְּבַרְיָהֶם, כְּכֹל
הַיּוֹצֵא מִפִּיהֶם נַעֲשֶׂה, כָּמוֹ שְׁפָתוֹב: "לֹא
תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין
וּשְׂמָאל".

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, שֶׁתִּטַּע וְתִקְבַּע
אֲמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּלִבֵּנוּ, וּבְלֵב כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִזְכְּנוּ לְאֲמוּנַת-חַכְמֵימִ'
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ.

וְנִזְכָּה לְהֵאֲמִין בְּאֵמֶת בְּחַכְמֵי אֲמִתִּיִּים
דְּקִדְשָׁהּ, וּלְהִתְקַרֵּב אֲלֵיָהֶם,
וּלְהִתְאַבֵּק בְּעַפְרֵ רַגְלֵיָהֶם, וּלְשַׁתּוֹת בְּצִמָּא
אֶת דְּבַרְיָהֶם, וּלְיִלֵּךְ בְּכֹל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יוֹרוּ
אוֹתָנוּ, וְלֹא נִסּוּר מִדְּבַרְיָהֶם יָמִין וּשְׂמָאל.

וְתִצְיַלְנוּ מִ'הַתְּנַגְּדוֹת', שְׁלֹא יִמָּצֵא בִּי
וּבְזֵרְעֵי וּבְכָל זֶרַע עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, שׁוֹם צַד 'הַתְּנַגְּדוֹת' לְשׁוֹם חָכֵם
אֲמִתִּי דְקִדְשָׁהּ, וְלֹא נִגַּד שׁוֹם אָדָם כָּשֵׁר
שְׁבַע-עוֹלָם. מִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא אֲזַלְזַל בָּהֶם
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

ג] לקוטי תפלות ח"א נו

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נו,
שְׁאֵלוּ אֶת רַבִּי יוֹסִי בֶן קַסְמָא)

"וְשִׁמְדַת לְעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךְ. לֹא תִסּוּר מִן
הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל" (דְּבָרִים יז, י"א)
שְׁנֹזְכָה לְהֵאֲמִין בְּצַדִּיקִים וּחְכָמִים הָאֲמִתִּיִּים
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, וּלְקַיֵּם דְּבַרְיָהֶם כָּל הַיּוֹצֵא
מִפִּיהֶם, כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּ אוֹתָנוּ, וּלְקַיֵּם "לֹא תִסּוּר" וְכוּ'
- שְׁלֹא לְזַז מִדְּבַרְיָהֶם יָמִין וּשְׂמָאל

רק אזכה לקיים דברי הצדיקים
והחכמים אמתיים, ולאחז
בדריפיהם, ולהאמין בהם באמונה שלמה
באמת.

וכל מה שפגמתי ב'אמונת-חכמים'
מנעורי עד היום הזה, וזלזלתי
בכבודם. ועל-ידי-זה פגמתי בכלליות
תורתך הקדושה, אשר כלה נמסרה ביד
החכמים אמתיים לדורשה לכל חפציהם.

ועל-ידי-זה פגמתי בהמלאכים
הקדושים הנבראים בדבר
השם על-ידי אותיות התורה הקדושה.
ועברתי על 'לאו' ד"לא תסור", והסרתי
כח הידים מן המלאכים הקדושים, שהם
יד ימין ויד שמאל. אשר על-ידם היו
המלאכים מקבלים השפע מלמעלה, והיו
משפיעים לכל העשבים ולכל הדברים
שבעולם.

ועל-ידי 'פגם אמונת-חכמים', נסתלקו
ידי המלאכים, עד אשר אין
להם כח לקבל ולהשפיע, ועל-ידי-זה
אי-אפשר לקבל רפואה, וגרמנו חס-
ושלום "מכה אשר לא כתובה בתורה",
מכה שאין לה רפואה.

אנא יהוה ברחמיך הרבים, תמחל
ותסלח ותכפר לי, ולכל עמך בית
ישראל, על כל הפגמים האלה שפגמנו
ב'אמונת-חכמים' הקדושים. פי אתה
יודע את תעלומות לבבנו, פי לא במרד
ובמעל פגמנו בזה, פי אם מחמת עכירת
דעתנו ומעוט ידיעתנו.

אנא יהוה, זכנו מעתה ברחמיך לתקן
כל זה, באפן שנזכה מעתה
ל'אמונת-חכמים' בתכלית השלמות
באמת פרצונך הטוב. פי אתה יודע יהוה
אלהינו, גדל חלישותנו בעת הזאת, ואין
לנו שום סמיכה, פי אם על החכמים
והצדיקים האמתיים.

על-כן זכנו להאמין בכל החכמים
והצדיקים והכשרים אמתיים,
ולבלי לדבר שום דבור נגד כבודם חס-
ושלום, ולבלי לבזות שום פר ישראל
שבעולם. חוס וחננו וחמל נא עלינו,
ונצר לשוננו מרע, ושפתנו מדבר מרמה.
ועזרנו והושיענו, שנזכה להקים את
האמונה הנפולה, ונזכה לתקן
'אמונת-חכמים' בשלמות באמת.

ועל-ידי-זה תחזיר ותתן פח הידים
להמלאכים הקדושים,
לקבל ולהשפיע לכל העשבים ולכל
הדברים שבעולם. ותשלח רפואה שלמה
לכל מפותינו בגוף ונפש בגשמיות
ורוחניות, רפאנו יהוה ונרפא, הושיענו
ונושעה פי תהלתנו אתה.

❁ [ד] לקוטי-תפלות ח"א קיג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כג,
'העקר לקשר עצמו להצדיק')

"ושמרת לעשות ככל אשר יורה. לא תסור מן
הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" (דברים יז, י"א)
"תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים יח, יג)

שנזכה לבטל שכלנו, נגד שכל ודעת צדיקים האמתיים,
ולקיים דבריהם כל היוצא מפייהם, ככל אשר יורו אותנו,
ולקיים "לא תסור" וכו'; ושנזכה להתנהג בתמימות

"אֲשֶׁר־י תְּמִימֵי דָרֶךְ, הַהוֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה. אֲשֶׁכִּילָה בְּדֶרֶךְ תְּמִים, מְתֵי תְּבוּא אֱלֹי, אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי. תָּם וַיִּשָּׁר יִצְרוּנִי כִי קוֹיִתִּיךָ. וְאֲנִי בְּתִמֵי אֵלֶיךָ, פָּדֵנִי וְחַנּוּנִי."

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, הַתְּמִים בְּמַעֲשָׂיו, הַתָּם וּמִתְמָם עִם תְּמִימִים. רַחֵם עָלַי וְזַכְּנֵי לַתְּמִימוֹת בְּאַמֶּת.

וְאַזְכֶּה לְקֶשֶׁר אֶת עֲצָמֵי בְּאַמֶּת וּבְתִמִּים, לְצַדִּיקִים וּכְשָׁרִים וּתְמִימִים אֱמֵתִים שְׁבִדוֹר, אֲשֶׁר זָכוּ לְשִׁמְשׁ צַדִּיקִים אֱמֵתִים וּלְקַבֵּל מֵהֶם דֶּרֶךְ הָאֱמֶת וְהַיִּשָּׁר.

וְאַזְכֶּה לְסֵלֶק וּלְבַעַר וּלְבַטֵּל, כָּל חֲכָמָתִי וְשִׁכְלִי וְדַעְתִּי נִגְדָם, כְּאֵלוֹ אֵין לִי שׁוֹם שְׁכָל כָּלֵל, רַק לְקִים כָּל הַיּוֹצֵא מִפִּיהֶם, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ כִי הוּא זֶה, וְלֹא אֶסוּר יָמִין וּשְׂמָאל.

רַחֵם עָלַי בְּעַל הַרְחָמִים, וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל מִינֵי בִלְבוּלִים, וּמִכָּל מִינֵי חֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שְׂאִינָם אֱמֵתִים, רַחֵם עָלֵינוּ וְהַצִּילֵנוּ מֵהֶם, אֵל יִשְׁעוּ אֵל דְּרִכֵּיהֶם לְבִי.

וְלֹא אֶסוּר מֵאֲמָרֵי פִיהֶם שֶׁל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים אֱמֵתִים, הַמְּנַהֲלִים אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים בְּאַמֶּת וּבְתִמִּמוֹת, עַל-פִּי דְרָכֵי הַתּוֹרָה שְׁקַבְּלָנוּ מִפִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם. שְׁמַרְנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וּבִלְבוּלֵי אֱמוּנָה הַבָּאִים מִחֲכָמוֹת הָאֱלֹהִים.

זַכְּנוּ וְהַכְּנִיסֵנוּ לְתוֹךְ דְּרָכֵי הַתְּמִימוֹת בְּאַמֶּת לְאַמֶּתוֹ, בְּאַפֵּן שְׂאֲזַכֶּה

לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, וּלְקִים אֶת כָּל תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה וּבְאַמֶּת וּבְתִמִּים כָּל יְמֵי חַיֵּי. "יְהִי לְבִי בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ."

כִּי "אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשָׁמַתְּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמִצַּאתְּ אֶת לְבָבוֹ נֹאמֵן לְפָנֶיךָ." כִּי הֵלֶךְ לְפָנֶיךָ בְּתִמִּמוֹת, כִּי הָיָה רֹאשׁ לְכָל הַמְּאֲמִינִים הָאֱמֵתִים הַתְּמִימִים וְהַיִּשְׁרִים, הָעוֹבְדִים אוֹתְךָ בְּתִמִּמוֹת וּבְפִשְׁטוֹת בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה.

בְּזִכְרוֹתָ, וּבְזִכּוֹת כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִים וְהַתְּמִימִים, רַחֵם עָלַי, וְזַכְּנֵי לְהַתְּחִיל מַעֲתָה לִילְךָ בְּדֶרֶכְךָ בְּתִמִּמוֹת וּבְפִשְׁטוֹת, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה.

וְתַסִּיר מִמֶּנִּי לִבְבִּי הָעֵקֶשׁ, שְׁלֹא יִשְׁטָה לְבָבִי אֶל דְּרָכֵי הַחֲכָמוֹת שֶׁל הַבָּל הַנוֹהֲגִים בְּעוֹלָם, שֶׁהֵם מְבַלְבְּלִים וּמוֹנְעִים מְאֹד מִלְּחַשֵׁב עַל תְּכִלִּיתָנוּ וּסוּפְנוּ וּלְהַתְּקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת.

וְאַבְעַר וְאַסְלֵק מִלְּבָבִי כָּל הַחֲכָמוֹת הָאֱלֹהִים, וְאַדַּע הָאֱמֶת לְאַמֶּתוֹ גְּדֹל שְׁטוּתִי וְחֲסוּרוֹנִי מִהַדַּעַת, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "כִּי בַעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ, וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי." וּכְתִיב: "וְאֲנִי בַעַר וְלֹא אֲדַע, בְּהִמּוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ." וּכְתִיב: "אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה, וְהִיא רַחוּקָה מִמֶּנִּי."

רַחֵם עָלַי, לְבַל אֶטְעָה בְּעֲצָמֵי בְּשׁוֹם חֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַמְּבַלְבְּלִין הַרְבֵּה, רַק אֲזַכֶּה לְקִים בְּאַמֶּת וּבְתִמִּמוֹת, כְּכֹל הַיּוֹצֵא מִפִּי רַבּוֹתֵינוּ הָאֱמֵתִים,

וּלְבַטֵּל דַעְתִּי וְשִׁכְלִי נִגְדָם לְגַמְרִי, כְּאִלּוּ
אֵין לִי שׁוֹם שִׁכֹּל כָּלֵל, כְּאֲשֶׁר הוּא בְּאֶמֶת.

וְאַזְכֶּה לְקִיָּם בְּאֶמֶת מִקְרָא שְׁכַתּוֹב:
"תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ". וְנֹאמַר: "יְהוָה מִי יִגּוֹר בְּאֶהְלֶךְ,
מִי יִשְׁכַּן בְּהַר קִדְשֶׁךָ. הוֹלֵךְ תָּמִים, וּפְעֵל
צָדֵק, וְדַבֵּר אֶמֶת בְּלִבּוֹ". חֲמַל עָלַי,
וְהוֹשִׁיעֵנִי וְזַכֵּנִי לְכֹל מֵה שֶׁבִקְשָׁתִי
מִלְּפָנֶיךָ, "יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהַגִּיזוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי".

☪ [ה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוז"ר ח"ב ח, תקענו תזכרה)

"אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר
לא צויתיו לדבר" (דברים יח, כ) - ענין 'נביא שקר'
"לא ימצא בך וגו', מעונן ומנחש ומכשף.
תמים תהיה עם ה' אלקיך. פי הגוים האלה
אשר אתה יורש אותם, אל מעננים ואל
קסמים ישמעו, ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך"
(דברים יח, ייגיד)

שנזכה להתקרב לצדיקים אמתיים שיט להם רוח
נבואה, ולהנצל מ'מנהיגים של שקר', נביאי
השקר; ונזכה להתרחק מדרכי המנחשים
והקוסמים בכל מיני הרחקות, ולא יהיה לנו
אמונות כוזביות, ולהיות תמים עם ה' אלקינו

וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, לְהִתְקַרֵּב
לְצַדִּיקִים אֱמֵתִיִּים שְׂיֵשׁ לָהֶם
בְּחִינַת 'רוּחַ נְבוּאָה', 'רוּחַ הַקִּדְשׁ' בְּאֶמֶת,
בְּאֶפְסֵן שְׁנִזְכֶּה עַל-יָדָם לְבָרַר וּלְתַקֵּן הַכַּחַח
הַמְדַמָּה.

וְלֹא יִבְלָבֵל אוֹתָנוּ הַמְדַמָּה חֲסִדֵּי-שְׁלוֹם,
בְּדַמְיוֹנוֹת כּוֹזְבִים וּבְבִלְבוּלִים

רְעִים חֲסִדֵּי-שְׁלוֹם. רַק נִזְכֶּה שְׂיִהְיֶה הַכַּחַח
הַמְדַמָּה בְּרוּר וְזָךְ וְצַח אֲצִלְנוּ בְּתַכְלִית
הַתְקוּן, בְּאֶפְסֵן שְׁנִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה, לְאֶמוּנָה
שְׁלֵמָה וְיִשְׁרָה וּבְרוּרָה זָכָה וְצַחָה וְנִכּוּנָה
בְּאֶמֶת כְּרִצּוֹנֶךָ הַטּוֹב, בְּלִי שׁוֹם בְּלְבוּלִים
כָּלֵל.

וְנִזְכֶּה לְהֶאֱמִין בְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, כִּי אַתָּה בְּרֵאתָ עוֹלָמְךָ
בְּרִצּוֹנֶךָ הַטּוֹב, יֵשׁ מֵאִין הַמַּחְלֵט, בְּעִשְׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת.

וְתִצְלִלְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, מ'מנהיגים
שֶׁל שְׁקֵר', שֶׁהֵם נִקְרָאִים
'נְבִיאֵי הַשְׁקֵר', וְלֹא יִבְלָבוּ אֶת דַּעְתָּנוּ
כָּלֵל בְּדַמְיוֹנוֹת כּוֹזְבִים חָלִילָה.

וְתִזְכְּךָ וְתִטְהַר אוֹתָנוּ מִטְמְאָת וְזִהְמַת
הַנְּחָשׁ. וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִלְנוּ, שְׁלֹא
יַעֲלֶה עַל דַּעְתָּנוּ שׁוֹם נַחוּשׁ וְקָסָם כָּלֵל,
וְנִתְרַחַק מִדְּרָכֵי הַמְנַחְשִׁים וְהַקּוֹסְמִים
בְּכֹל מִיָּנֵי הַרְחָקוֹת, וְלֹא יְהִיָּה לָנוּ שׁוֹם
אֶמוּנוֹת כּוֹזְבִיּוֹת כָּלֵל.

רַק נִזְכֶּה תָּמִיד לְהִיוֹת תָּמִים עִם יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, וּלְהִתְנַהֵג רַק בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת, בְּאֶמֶת וּבְאֶמוּנָה שְׁלֵמָה
הֶאֱמַתִּיּוֹת כְּרִצּוֹנֶךָ הַטּוֹב.

וְתִעֲבִיר וְתַעְקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִכְלֶה, כָּל
דַּעוֹת הַמִּיָּנִים וְהַכּוֹפְרִים
וְהָאֲפִיקוֹרְסִים מִן הָעוֹלָם. וְתִרְחַם עַל
עוֹלָמְךָ, שֶׁתִּפְשֵׁט הָאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
בְּעוֹלָם, וַיֵּאֱמִינוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם בְּחִדּוּשׁ
הָעוֹלָם, וְלֹא יִלְכוּ אַחַר חִקִּירַת הַתְּהוֹ
כָּלֵל.

רק יאמינו כלם בהאמת, שהעולם הוא
מחדש ברצונו יתברך, אשר בראו
בששת ימי בראשית, יש מאין המחלט,
אשר על יסוד אמונה זו, קים ועומד כל
העולם ומלואו, כמו שכתוב: "וכל
מעשהו באמונה".

ונזכה כלנו לעבדך באמת ובאמונה
שלמה כל ימי עולם, עד אשר
נזכה לראות, בטוב אשר תעשה לנו בעת
שתחדש את עולמך לעתיד ברצונך
הטוב.

ותעשה עמנו חסדים רבים. ויקים בנו
מקרא שכתוב: "להגיד בבקר
חסדך ואמונתך בלילות". ונאמר:
"חדשים לבקרים רבה אמונתך".

⊗ [ו] לקוטי תפלות ח"ב ז ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ינהגם')

"תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים יח, יג)

שנזכה לתמימות באמת, ולאמונה שלמה בלי שום חקירות

רבוננו של עולם, מלא רחמים, "שמרה
נפשי והצילני" מכל מיני קשיות
וחקירות. זכני להאמין בך, באמונה
שלמה לבד, בלי שום חקירות וקשיות
כלל.

רחק מדעתי וממחשבותי ומלבי, כל
מיני חקירות ובלבולים, וכל מיני
קשיות ותרוצים, בדרכיך הקדושים. ולא
אתחיל לחקר שום חקירה כלל בחקירות
האלהות, רק אתחזק ואתאמץ באמונה
שלמה לבד, באמת ובתם לבב.

מריה דעלמא כלא, התמים במעשיו,
התם ומתמם עם תמימים, זכני
לתמימות באמת.

ואזכה לקים באמת מקרא שכתוב:
"תמים תהיה עם יהוה אלהיך.
אשפילה בדרך תמים, מתי תבוא אלי,
אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי. לבב עקש
יסור ממני, רע לא אדע. עיני בנאמני
ארץ לשבת עמדי, הולך בדרך תמים הוא
ישרתני, ואני בתמי אלה, פדני וחסני. תם
וישר יצרוני כי קויתיך". ונאמר: "אשרי
תמימי דרך, ההולכים בתורת יהוה".

חום וחסל עלי, וזכני לעבד אותך
בתמימות גדול, באמת ובאמונה
שלמה, ובפשיטות גמור, עד שאזכה
לעבר ולעלות על כל החכמות שבעולם.

מבאר בהתורה הנ"ל (ח"א רד): "שצריך כל אחד לקשר את עצמו,
להנקדה השיך ללבו בעת הזאת" וכו'.

כי הנקדה מאידה כפי העת והיום, ועקר הנקדה הוא התורה.
ועל-כן צריכין לקרות ולגמר הסדרא בכל שבוע,
עד שיגמרו כל התורה בכל השנה, וכן לעולם.

**כי הסדרא שבכל שבוע, מנהגת כל השבוע.
כי כל ימות השבוע, מקבלין חיות מהנקדה
שמאירה בהם, על-ידי קריאת אותו הסדרא.**

**כי כפי הנקדה שצריכין לקבל באותו השבוע –
כן היא הסדרא שהולכת באותו השבוע.
וכן מתנהג כל ימות השנה, וכן לעולם.**

נמצא: שכל ימות השנה, מקבלין חיות מהתורה, שהיא כלל הנקדה. וכל
שבוע ושבוע מקבלת מסדר מיוחד, וכן כל יום ויום מפרשה מיוחדת.
כי 'שבעה פרשיות' שבכל סדר, הם בנגד 'שבעת ימי השבוע'. שבכל יום
יום צריכין לקבל הנקדה מפרשה מיוחדת, וכן בכל שבוע מסדר מיוחד.
וכן בכל שנה מ'כלל התורה', שהוא 'כלל הנקדה', 'כלל השנה'.

(לקוטי הלכות, נשיאת כפים ה, כז)

*

דקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת (ח"א רד): "שעקר התקון, על-ידי שמקשר
את לבו, להנקדה השיך ללבו בעת הזאת", עין-שם.

וזה בחינת ה'סדרים של התורה', שקורין בכל שבוע ושבוע סדר אחר
בתורה; וגם הסדר נחלק ל'שבע פרשיות', בנגד 'שבעת ימי השבוע'.
הכל, כדי לקבל בכל שבוע ובכל יום, אור הנקדה השיך ללבו בעת ההיא דיקא, כנ"ל.

(לקוטי הלכות, מלמדים ד, ו"ז)